

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 14 de febrer del 1934

SUMARI

S'obre la sessió a un quart de sis i set minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Prec del senyor Riera, al senyor Conseller d'Economia i Agricultura, referent al compliment de l'Estatut del vi.

Resposta del senyor Conseller d'Economia i Agricultura i rectificació del senyor Riera.

Votació definitiva del Projecte de Llei de Bases de la Cooperació.

Després de la lectura de la redacció definitiva d'aquest Projecte de Llei, és aprovat definitivament, per unanimitat, i amb el quòrum reglamentari.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei de Contractes de conreu.

Article 7.º — Lectura d'una esmena dels senyors Andreu, Blasi, Dalmau, Arnau i Torres, proposant el desglosament d'aquest article en dos articles 7.º i 8.º

El senyor Andreu la defensa.

Intervencions dels senyors Romeva i Simó.

Resposta del senyor Bru, per la Comissió.

Rectificacions dels senyors Simó, Romeva i Bru.

Intervenció del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Noves rectificacions dels senyors Romeva i Cerezo, per la Comissió.

Intervenció del senyor Ruiz i Ponseti i nova rectificació del senyor Simó.

Es aprovada l'esmena i, tal com s'hi proposa, els articles 7.º i 8.º que substitueixen el primitiu art. 7.º del dictamen.

Article 9.º (8.º del dictamen). — Lectura d'una esmena signada pels senyors Torres, Blasi, Andreu, Dalmau i Arnau.

El senyor Cerezo, en nom de la Comissió, l'accepta.

Manifestacions del senyor Romeva i intervenció del senyor Conseller de Justícia i Dret.

S'aprova l'esmena i l'art. 9.º, modificat tal com es proposa.

Se suspèn el debat.

Lectura d'una proposició de Llei dels senyors Andreu, Puig i Ferrater, Casademuni, Tauler i Dal-

mau. modificant els arts. 9.º, 10, 11, 12, 13 i 14 del Projecte de Llei de contractes de conreu, aprovats en sessió del dia 7 del mes que som. Passa a la Comissió per a dictaminar.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Sanitat sobre el Projecte de Llei d'aigües minero-medicinals i d'aigües pures de règim.

Article 53. — Lectura de la nova redacció d'aquest article i del 46, que hi té relació.

Manifestacions del senyor Andreu; resposta del senyor Cunillera, per la Comissió, i rectificació del senyor Andreu.

Manifestacions del senyor Armendaras.

Es aprova l'art. 53.

Resta pendent de redacció i votació definitives aquest projecte de Llei.

Discussió del dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei d'autorització d'una ampliació de crèdit.

Es llegit el dictamen de la Comissió de Finances, i amb el quòrum reglamentari, aprovat per unanimitat.

Se suspèn la sessió per menys de mitja hora.

En reprendre's la sessió a tres quarts de vuit, són llegits els següents dictàmens de la Comissió especial de contractes de conreu:

Sobre la proposició de Llei modificant els arts. 9.º al 14 del Projecte de Llei de contractes de conreu, aprovats en sessió del dia 7 del mes que som, que passen a ésser arts. 10 al 13 del dictamen.

Modificant els arts. 14 al 25 (15 al 26 del dictamen), del projecte de Llei de contractes de conreu.

Ordre del dia per a la sessió de dijous.

S'aixeca la sessió a tres quarts de vuit i cinc minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a un quart de sis i set minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha l'honorable senyor Conseller d'Economia i Agricultura.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

Pel compliment de l'Estatut del Vi

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Riera.

El Sr. RIERA: Senyors Diputats: Vull fer un prec al senyor Conseller d'Economia i Agricultura, prec que té, al meu entendre, una cabdal importància perquè afecta d'una manera molt directa l'agricultura catalana.

Han sortit diferents disposicions després de la proclamació de la República, dictades pel Ministre d'Agricultura, respecte a les guies de circulació i declaració de collites. S'han fet aquestes disposicions, s'han publicat a la *Gaceta*, s'han avisat els Ajuntaments, s'ha fet anar a tots els agricultors a l'Ajuntament per tal de fer les declaracions de collita, i, en definitiva, ha resultat tot lletra morta, perquè aquestes disposicions no s'han complert, malgrat haver estat dictades per una finalitat com és la següent: La de saber, primer, el consum que hi ha i, segon, la producció; per a saber precisament si sobra consum o si falta producció i en el cas de faltar producció, per saber què és el cal fer per part del Govern per a corregir-ho.

La producció vinícola és d'una importància tan excepcional a Catalunya que gairebé podríem dir que de les quatre parts d'agricultors, una i mitja es dedica al conreu de la vinya i és una cosa vergonyant que sigui el vi el producte que tothom sembla que tingui dret a adulterar-lo.

Tots els Ajuntaments posen els impostos que volen i nosaltres ho hem discutit sempre que no hi ha cap gènere, no hi ha cap producció que pagui tants impostos com la del vi.

Moltes vegades nosaltres havíem fet diverses gestions prop de l'Ajuntament per tal de què fos tret o aminorat l'impost sobre el vi. Es més, l'Ajuntament de Barcelona — que és un dels que, com és natural i humà, per la quantitat dels seus habitants, on es consum més vi — per la seva situació econòmica ens havia explicat la impossibilitat d'anar a la supressió o a la reducció dels drets que graven l'impost del vi; però no s'ha fet ni una cosa ni l'altra. No hi ha les guies de circulació, ni les declaracions de collita, ni es fa res per a evitar l'adulteració dels vins. I és més, nosaltres propugnàvem perquè quan menys es pagués — que seria l'única manera de perseguir el frau, que per això està creada aquesta Llei, ultra per les qüestions del consum i producció — sosteníem que almenys es fes pagar un impost per la graduació del vi, perquè es posen tarifes per hectolitre i no per grau, i passa que moltes vegades entra un vi que fa catorze graus, i en arribar aquí, d'una càrrega en fan dues, la qual cosa vol dir que a una càrrega de vi n'hi barregen una d'aigua, i amb això estafen l'impost a l'Ajuntament, i després enganyen al consumidor donant-li la meitat d'aigua.

Es molt important aquest prec, senyor Conseller i senyors Diputats, perquè sobre això s'han

fet diverses campanyes, les ha fet la Unió de Vinaters, la Unió de Rabassaires, tots els pagesos i tots els productors.

Jo, quan menys, demanaria que si no es pot resoldre això d'una manera radical, que si no es poden suprimir els impostos, dels que en som contraris però que també comprenem, donada la situació dels Ajuntaments que els han creat, almenys es perseguís el frau i que el vi que entri a Barcelona pagui per la graduació que tingui, no donant-se el cas de què el vi que entri de deu graus pagui el mateix que el que en tingui setze, sinó que pagui pel grau que faci. A més, que l'Ajuntament de Barcelona, per mitjà de veedors, per mitjà del que sigui, faci tot el que pugui contra els que posin aigua o pòlvors al vi. Concretant, jo demanaria al Govern de la Generalitat i al senyor Conseller que actuïn en aquests casos que es poden resoldre immediatament; perquè la part pagesa, quant menys, veuria una bona voluntat per part nostra. Convindria que el senyor Conseller d'Agricultura, d'acord amb l'Ajuntament de Barcelona i d'acord amb els demés Ajuntaments, procurés que allà on hi ha l'impost respecte el vi, es vigili que el vi no es pugui adulterar, que és el menys que hom pot demanar: que si hom beu vi, que sigui bon vi i que no es begui aigua amb pòlvors o que no es begui vi amb aigua. I res més he de dir.

El Sr. CONSELLER d'Economia i Agricultura: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Economia i Agricultura.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.*)

El Sr. CONSELLER d'Economia i Agricultura: D'ençà de la proclamació de la República, un dels problemes que més ha preocupat als governants republicans, ha estat, precisament, el del vi. Després de moltes gestions dels productors, el Govern de la República va proclamar l'Estatut del Vi. El règim legal, la finalitat, podríem dir-ne fonamental, que persegueix, és la d'assegurar la puresa del vi en els mercats interiors i assegurar també una bona exportació de la producció nacional i, sobretot, la d'acreditar les marques dels vins nacionals en els mercats interiors i els estrangers.

Pel fet d'ésser l'Estatut del Vi una Llei de la República, són ben limitades les facultats legals que en aquest punt té la Generalitat. Creiem nosaltres que aquestes dificultats hauran de resoldre's reclamant per a Catalunya l'execució estricta de l'Estatut del Vi dins del territori de Catalunya, a fi de què les coses que en ell s'estableixen poguessin ésser, almenys, a Catalunya una realitat.

Sap el senyor Riera que en l'Estatut del Vi, quan es parla de declaració de collita i de les guies de circulació, es persegueix, sobretot, la manera de fiscalitzar aquesta producció, relacionant-la amb el consum. No sé per quines raons — perquè el Govern de la Generalitat en això no hi té encara intervenció — les disposicions fonamentals de l'Estatut del Vi no s'apliquen gairebé enlloc d'Espanya i tampoc a Catalunya. Caldria, doncs, que nosaltres vegem la manera de poder realitzar a Catalunya aquelles previsions que facin o que donin una bona

aplicació a l'Estatut del Vi; però tenint en compte, de totes maneres, que una aplicació excessivament rigurosa, si estés en les nostres mans, no tingués com a conseqüència perjudicis per a la vida de relació entre Catalunya i la resta d'Espanya i la vida de relació o d'intercanvi entre Catalunya i l'Estranger. Potser una de les coses més fàcils i més possible, seria l'organitzar a Catalunya una inspecció acurada quant a la circulació de vins i a la qualitat dels mateixos quan es posin al consum. Crec que aquesta serà una de les primeres mesures del Govern de la Generalitat, i legalment, potser, la més accessible a nosaltres. Poden estar segurs el senyor Riera i tots els senyors Diputats, que aquest és un problema cabdal de l'economia catalana que preocupa constantment el Govern de Catalunya i que nosaltres farem tot allò que estigui a les nostres mans per a aconseguir, en primer terme, les facultats legals necessàries per aplicar a Catalunya l'Estatut del Vi i prendre aquelles altres mesures en aquells casos que nosaltres ja podem avui dia resoldre, a fi d'assegurar la puresa del vi en el mercat interior i facilitar, per tant, una major sortida de la producció nacional catalana. Per ara, res més.

El Sr. RIERA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Riera.

El Sr. RIERA: Es per a donar les gràcies al senyor Conseller d'Agricultura. Però, fixi's-hi bé; que amb això sí que no es fereixen interessos d'un tercer; perquè aquí, tenim unes disposicions i el que manca és llur execució. Si a les demés regions d'Espanya no s'executen aquestes disposicions que s'han publicat a la *Gaceta*, nosaltres, davant d'això, no hem de mostrar-nos d'una manera passiva, i perquè no s'hagi fet a la resta d'Espanya, no ha de deixar d'executar-les Catalunya. Davant d'aquestes disposicions, que són d'ordre legal, jo crec que nosaltres hem de fer allò que estableixen tals disposicions: guies de circulació i declaració de collites. És clar que el meu prec respon, com he dit al començament, a la producció i al consum, i a mi em sembla que el Govern també deuria pensar en l'exportació, i aleshores, naturalment, Catalunya, en l'exportació i el consum, és com la primera regió que hi pugui haver a Espanya; però quant a les falsificacions — a les quals també responen l'establiment de les guies de circulació i les declaracions de collites —, en això sí que hi podem actuar de ple, i jo crec que el Govern de la Generalitat pot dictar unes disposicions, inclús pot obligar tots els Ajuntaments a què les compleixin estrictament, per tal que no hi hagi falsificacions.

Per tant, jo, creient en les bones intencions del senyor Conseller d'Agricultura, recabo, una vegada més, prop d'ell i prop del Govern de la Generalitat, que facin el necessari perquè quan menys no s'adulteri el vi, que facin tot el que estigui a les seves mans i que siguin implacables, ja que tot el que sigui adulteració del vi va contra la vertadera economia, és a dir, va contra la producció del vi i contra el pagès que el produeix.

Votació definitiva del Projecte de Llei de Bases de la Cooperació

El Sr. PRESIDENT: El senyor Secretari es servirà donar lectura al Projecte de Llei de Bases

de la Cooperació per a Cooperatives, Mutualitats i Sindicats Agrícoles que la Comissió ha redactat per a la seva aprovació definitiva.

(*El senyor Secretari el llegeix.*)

S'aprova definitivament aquest Projecte de Llei? (*Assentiment.*) Essent evident que hi ha el quòrum reglamentari, resta aprovat definitivament el Projecte de Llei.

(*Con annex a aquest DIARI DE SESSIONS, es publica l'esmentada Llei.*)

Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió Especial sobre el Projecte de Llei de Contractes de Conreu

El Sr. PRESIDENT: Estan pendents de discussió els arts. 7.º i 8.º, als quals hi ha unes esmenes.

El senyor Secretari llegeix la següent esmena:

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de proposar la següent esmena a l'art. 7.º del dictamen sobre el Projecte de Llei de Contractes de Conreu:

ES MENA

L'esmentat art. 7.º del dictamen quedarà desglosat en dos articles que seran el 7.º i el 8.º redactats de la següent manera:

Article 7.º Cap contracte de conreu es podrà referir a una extensió de terres superior a la que requereixi, a més del treball del conreador, dels seus ascendents i descendents directes, germans o afillats de dret, el treball de jornalers en proporció superior a la de la quarta part de la feina, durant l'any agrícola.

Per excepció, quan el contracte es refereixi a terres de regadiu que siguin objecte de cultiu intens, el treball de jornalers podrà arribar a la tercera part de la feina necessària durant l'any agrícola.

Per a determinar, en cada cas, la quantitat de treball dels jornalers en les proporcions especificades en els paràgrafs anteriors, es tindrà en compte l'extensió de totes les terres que el conreador posseeixi en propietat o en mèrits d'altres contractes de conreu.

Article 8.º La Junta arbitral corresponent tindrà competència per a rebre les denúncies per incompliment del disposat en l'article anterior i procedir a la seva comprovació.

Les denúncies hauran d'ésser fetes per veïns de la localitat on radiqui la finca o finques, objecte de la mateixa.

La Junta arbitral, comprovat que sigui l'incompliment, estarà facultada per a arrendar, en nom del propietari i a favor del denunciante, la totalitat o el sobrant de la terra objecte de la denúncia. Cas de què el denunciante, per qualsevol causa, no vulgués ésser l'arrendatari, la Junta arbitral podrà exercir la facultat expressada a favor dels conreadors de la terra de la localitat per ordre de la seva major necessitat, o, en falta d'aquests, a favor de les cooperatives o sindicats de producció agrícola de la mateixa població.

Palau del Parlament, 14 de febrer del 1934. — Andreu, Blasi, Dalmau, Arnau i Torres.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: La Comissió voldria que algun dels signants d'aquesta esmena fes algunes manifestacions sobre la mateixa.

El Sr. ANDREU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Andreu, signant de l'esmena.

El Sr. ANDREU: Senyors Diputats: L'article 7.º d'aquesta Llei de contractes de conreu, tal com estava redactat per la Comissió especial, venia, en concepte del que us dirigeix la paraula, a complir una finalitat necessària en aquesta Llei: a evitar que en aquesta Llei que va encaminada a millorar la situació econòmica i legal dels conreadors de la terra respecte les seves relacions contractuals amb els propietaris, no s'hi trobés obert un camí per a col·locar aquests conreadors de la terra en pitjors condicions que no havien estat fins ara. Ve aquesta Llei limitant els drets de la propietat, però si aquí no hi poséssim un principi que limités també els drets dels conreadors de la terra a tenir una quantitat de terra suficient, únicament i exclusivament pel seu treball, podria això convertir-se en un abús, que nosaltres de cap manera podem consentir.

Tal com ve redactat l'art. 7.º, limita la propietat que poden tenir tots els ciutadans de Catalunya a una quantitat determinada, fixant un límit de seixanta mil pessetes. Estima el que té l'honor de dirigir-vos la paraula, que l'article, tal com està redactat, no és possible mantenir-lo, perquè no és objecte de la Llei que ara estem discutint la matèria que en aquest article es vol regular. La Llei que discutim pel seu propi títol es diu de contractes de conreu; hem d'anar a regular, hem d'anar a fixar els drets, les bases de contractació en tots els contractes existents entre els propietaris de la terra i els que la conreen per compte d'aquests propietaris; però en aquesta Llei no ens podem posar de cap manera amb aquells propietaris que no tenen cap contracte de conreu, que tenen una explotació directa, una explotació industrial aplicada a l'agricultura i que no tenint cap contracte de conreu no es poden sentir afectats per una Llei que nosaltres mateixos titulem de contractes de conreu. Jo veig la finalitat que la Comissió cercava en aquest article. Avui anem a complir aquesta missió, doncs regulem els contractes de conreu. Però esboçat dintre aquest art. 7.º tal com el té redactat la Comissió, es planteja un problema més fons, més intern, que és una nova organització de la propietat, una nova distribució de les terres dintre Catalunya, i això estima aquest Diputat que pot ésser objecte d'una altra Llei, i com que aquest dictamen de contractes de conreu ha de formar part de la totalitat del nou Codi Civil que ha de regular tota la vida interna de Catalunya, quan vingui el moment que discutim la propietat, que regulem la propietat, potser serà el moment en què poguem fixar les limitacions que cada ciutadà pugui tenir de terra per anar a la nova redistribució de la terra a Catalunya. Però aquesta finalitat social que aquest Diputat estima justa, i que en el moment oportú, podrà discutir-se el seu abast i forma de fer-la, fóra completament fora de lloc posar-la

dintre d'aquesta Llei que no té altra finalitat, com diu, de regular els contractes de conreu.

Per això els que signem aquesta esmena, estimem que l'art. 7.º hauria de substituir-se i hauria de substituir-se amb aquest altre article redactat en l'esmena que fixa la quantitat de terra que pot tenir un parcer, un ciutadà amb contracte de parceria i fixa que és aquella suficient pel seu treball i el de la seva família i fixa la quantitat d'obriers assalariats que es poden tenir, perquè si és just que el propietari hagi de donar les terres en arrendament de parceria, també és just que el parcer, l'arrendador, no pugui tenir treballadors assalariats, no pugui explotar el treball d'aquests assalariats a benefici i per compte propi. Nosaltres sabem que no es pot limitar estrictament el parcer al seu treball; hi ha moments, com per exemple en la collita de fruits, en que unes terres que pel seu treball permanent, regular, sigui suficient una família, hi ha èpoques de l'any en que per la rapidesa amb què s'han de fer les operacions del camp, s'han de llogar treballadors, i si es privés al parcer i arrendador de poder llogar aquests treballadors, es causaria un perjudici irreparable que la Llei ha d'evitar. Per això nosaltres sostenim la tesi que s'ha de donar autorització per a tenir treballadors, però regulant-ho de forma que no pugui representar que hi hagi un intermediari entre el propietari i l'obrer manual, que pugui explotar aquest treball de l'obrer manual.

Però és més; amb aquest art. 7.º es notava una altra cosa: mancava fixar les sancions en què incorria el que no estés en les condicions fixades per la Llei, i nosaltres diem que si hi ha un parcer que es posa fora de la Llei, es pot denunciar a la Comissió arbitral i llavors la Comissió arbitral pot donar aquestes terres a un que hi tingui dret dintre de la mateixa població i tal com s'estipula en la Llei. Nosaltres creiem que aquest article 7.º redactat en aquesta forma compliria més la missió de la Llei que estem dictaminant i, a més, amb aquesta fórmula no es perd la possibilitat que el dia de demà es vagi a aquesta nova redistribució de la terra i, de moment, es planteja i s'aclareix un punt una mica fosc d'aquesta Llei, doncs semblava que amb una Llei que estava destinada a regular els contractes de conreu es volia fer passar una nova reorganització de la propietat que en el seu dia ha d'ésser objecte d'una meditació profunda per part del Govern i de la Cambra, i ha d'ésser objecte, al meu entendre, d'una altra Llei que pròximament haurà de presentar el Govern en aquest Parlament.

Per això jo, en nom dels que signen aquesta proposició, he de demanar a la Comissió que accepti l'esmena. Amb ella no es mata l'esperit de la Comissió. En el fons, hi ha una coincidència absoluta entre la Comissió i els signants d'aquesta esmena; només es tracta de la forma de plasmar-lo, en la forma legal de plantejar-ho. Nosaltres estimem que legalment no es pot posar una cosa dintre de l'altra, nosaltres estimem que en bona forma i en bona tècnica jurídica, són dues coses completament diferents, i malgrat de què hi ha una coincidència absoluta en la manera de veure el problema entre la Comissió i els signants de l'esmena, nosaltres creiem que és preferible, és més

clar i és millor, acceptar la forma plasmada en aquesta esmena, i per això demanem a la Comissió que se serveixi acceptar-la.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. BRU: Si hi ha algun altre senyor Diputat que vol parlar...

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA: Senyors Diputats: Jo no pensava fer ús de la paraula sinó després de conèixer el criteri de la Comissió respecte d'aquesta esmena. Potser això m'hauria estalviat el fer manifestacions que tal volta ara seran sobreres.

Jo acceptaria l'esperit d'aquesta esmena que deixa l'article dintre d'una justesa legal que no tenia de la manera com venia en el Projecte però hi ha encara en aquesta esmena un detall que jo crec que no es pot admetre, i és el que es refereix a aquesta limitació que posem a la part de treball assalariat que l'arrendador pot utilitzar en el conreu de la finca que té arrendada. És molt difícil establir unes normes d'aplicació tan universals com les que es volen aplicar en aquesta Llei, i aquest és un dels casos en què aquesta dificultat apareix. No totes les finques són iguals — això ho sabem — ni tots els sistemes d'explotació són iguals, ni l'arrendador, aquella unitat arrendadora que consagrem en aquesta Llei, que és la família pagesa, està constituïda durant el transcurs de la seva vida de la mateixa manera. De manera que la necessitat d'un personal auxiliar depèn d'una pila de circumstàncies que són variables.

Hi ha la circumstància dels braços propis que té la família conreadora per a aplicar al treball de la terra. Una família conreadora, en un moment determinat, té un parell d'homes útils, però ha de reservar i ha d'assegurar la propietat i la disponibilitat d'aquell conreu per a altres que encara no són homes en estat d'utilitat. En un moment determinat en pot tenir molts, però aleshores l'evolució natural de la família els va disgregant, no és mai una quantitat fixa que es pugui valuar d'una manera de tipus permanent allò que constitueix la necessitat d'un personal auxiliar.

Però hi han després altres coses a tenir en compte que depenen de la naturalesa del conreu i de la naturalesa de les finques. Hi ha finques que es presten a un treball intensiu i que, en canvi, ja existeixen i estan servides d'institucions o de serveis necessaris i que estan calculats per les dimensions de la finca. Per exemple, hi han tipus modelics de conreu que constitueixen una unitat dintre de la qual hi ha una casa, hi ha un celler, hi ha un servei d'aigües, hi han una pila de coses que són solidàries d'aquell conreu. Imagineu-vos que a l'arrendador, per una aplicació d'aquest article i del subsegüent, arriba un moment que se l'obliga a segregar d'aquella unitat una part que és arrendada a altri, que hi entra, naturalment, amb la violència que produeixen aquests casos. És que un servei d'aigües, un pou, un celler, un utilatge complementari per a l'arrendament i per al conreu d'una terra que té una extensió, serà abandonat? Aleshores aquell capital esmerçat allà es quedarà improductiu en relació a l'extensió que havia de servir o que hagi d'ésser servida, d'una manera molt difícil de conciliar.

Hi ha, per altra part, la capacitat de donar-li una

intensitat al conreu. És molt possible que hi hagin conreadors que sense mancar essencialment a aquella condició general de conreu segons l'ús i costum de bon pagès, si se li limiten molt els braços obtindrà una producció amb la qual quedarà justificat segons la Llei, però que no serà la producció que podria donar aquella terra, en canvi, amb una intensitat de conreu que depèn d'ell, de la seva direcció, del seu pensament i del seu esforç.

Jo entenc que hauríem de donar una flexibilitat, que haurien d'ésser a cada lloc les Junes arbitrals les que poguessin determinar, sobretot quan es tracta de finques modeliques que tenen una unitat que no es pot fraccionar sense lesió de l'economia, tenint en compte la naturalesa del conreu, la naturalesa de la finca i la situació del conreador; haurien d'ésser les Junes arbitrals les que poguessin determinar aquest marge de personal auxiliar que aquí volem deixar limitat. Sense aquesta flexibilitat és impossible que la Llei tingui una aplicació rigorosa sense perjudicar interessos legítims i sense portar entre la mateixa classe conreadora unes lluites i unes rivalitats, que no faran altra cosa sinó perpetuar en el camp de Catalunya un estat de discòrdia que tots nosaltres, em penso, volem acabar i que voldríem poder-lo acabar mitjançant aquesta Llei.

Hi han, per altra banda, tipus de conreu en els quals sembla que no s'hi hagi pensat en fer aquesta Llei, que són aquells tipus que estan associats a una explotació industrial que demana un producte elaborat d'una certa manera i obtingut en unes certes condicions, que això ja no és una cosa que respongui a la iniciativa del conreador, sinó que respon a una direcció general. Aleshores no sé si a base d'aquest article arribarà un moment en que es pot trencar aquesta unitat de direcció.

Jo crec, per tant — jo no he tingut temps, naturalment, i estic parlant sobre una cosa que m'acaba d'arribar a les mans, no he tingut temps de formular aquestes objeccions d'una manera en que poguessin ésser incorporades a l'esmena — jo crec, però, que s'hauria de donar una flexibilitat major que permetés que les Junes arbitrals no haguessin d'estar subjectes en llurs decisions, a l'hora de determinar això, a aquestes limitacions estrictes que es posen ara.

Això és el que jo voldria objectar a l'esmena que es converteix en art. 7.º; però aquesta esmena té un complement que és el que apareix amb el títol d'art. 8.º I aquest article, en la primera lectura, m'ha suggerit ja tot seguit una objecció. Aquí es donen unes facultats molt àmplies a les Junes arbitrals per a limitar aquests arrendaments i substituir l'arrendador. Evidentment, si establim l'art. 7.º necessitem un complement, que és la manera de fer-lo efectiu, i de sancionar les infraccions. Ara, jo no sé si això es pot deixar tot absolutament a una decisió de la Junta arbitral, o si, per damunt de la Junta arbitral hi hauria d'haver algun altre que fos el que representés la garantia més alta.

Però hi ha un detall, que aquest sí que estic segur que, o jo l'he entès malament, o la Comissió i els autors de l'esmena admetran la meua objecció, i és que parla que quan sigui comprovat l'incompliment, la Junta arbitral està facultada

per arrendar a favor del denunciante, veritat? L'incompliment consisteix en tenir conreada més terra de la que permet la Llei. Però l'article aquest i aquesta esmena, no diuen si aquesta obligació de no tenir més terra que la conreada segons permetia la Llei, fa o no relació al denunciante. Jo crec que s'hauria d'especificar si el denunciante no té ja, a judici de la mateixa Comissió arbitral, la part que li correspon.

Aquestes són les objeccions que faig a aquesta esmena. En general, l'esperit de la mateixa, ens sembla acceptable.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Jo no he tingut la sort de poder sentir el començament del discurs del nostre distingit company senyor Andreu en la defensa que feia d'aquesta esmena. Però jo m'he de felicitar, i la Minoria se'n felicita, que l'esperit, i àdhuc la lletra d'aquestes esmenes, ampliant el text del primitiu art. 7.º li vinguin a donar major viabilitat.

Ens sembla més adequat a la realitat, però hi trobem encara a mancar coses que ja ha esmentat el nostre distingit company senyor Romeva.

Si aquesta fos una Llei de bases, amb una redacció més sintàctica i més lògica que la que tenia el primer art. 7.º, tal vegada estaríem d'acord amb aquell art. 7.º, a desenrotllar després en reglaments o disposicions directes del Poder executiu. Però no és una Llei de bases; és una Llei gairebé més que orgànica i no sembla que el Govern hagi anunciat mai, ni per la prolixitat de la Llei sembla que se'n derivi el desig o la necessitat de fer-ne un reglament. I el primer que es troba a mancar, quan es plantegen temes com aquest, interessantíssims, que ara es debat, és la manca d'un organisme tècnic intermig, o d'una actuació prèvia, o conjunta en certs casos, però distinta de la Comissió arbitral. No es tracta d'un magatzem de robes fetes; no és «El Aguil» això, ni «El Siglo», perquè l'art. 7.º parla d'atribucions discriminadores de la Comissió arbitral en cada comarca. Però, senyors meus, ¿és que la varietat sortosament, de Catalunya quant al seu territori, no fa que en cada comarca, o en moltes d'elles, hi hagi tantes varietats, tan diverses classes de conreu, que resulta materialment inaplicable tant el primitiu art. 7.º com el futur, segons sembla, arts. 7.º i 8.º amb l'esmena del senyor Andreu i altres signants? Ens podem trobar a les comarques de Tarragona, per exemple, les quals tinc l'obligació i el gust al mateix temps, de conèixer, com les coneixen alguns dignes companys que seuen al banc de la Comissió, amb terres estrictament de garrofers, amb altres terres estrictament de vinya, amb altres estrictament d'avellaners, on no es pot fer ni horta, i tots sabem les modalitats forçades que avui subsisteixen, respecte a la forma de contractar aquestes terres, derivades de llur potencialitat econòmica i del seu rendiment. Varia des del cinquè al terç boig, la qual cosa existeix, entre altres termes, als de Morell i Constantí; dos terços pel propietari i

un terç pel mitjer. Terres d'avellaners de setze anys de vida, que estan en plena producció, que no li han costat gens de plantar ni de pujar, que pren per un any o dos, i molt a gust paga el terç boig; dic molt a gust, perquè no sé que hagi protestat.

Ens podem trobar amb terres de secà, en aquestes mateixes comarques, grans parts de secà que només poden produir gra en males condicions, i en altres comarques ens podem trobar amb aquests conreus, més l'oliver, més l'arròs. No parlem ja d'indústries agrícoles derivades d'una manera directa del conreu, el qual no tindria raó d'ésser si no tingués conjuntament la indústria agrícola que el beneficia.

La tendència, ampliant el criteri de l'art. 7.e, d'aquesta esmena, ens va molt bé, però creiem que encara és insuficient. Potser això es podria obviar reduint aquest text, i si el Govern ens anunciava la creació d'un organisme estrictament tècnic que en cada cas concret pogués determinar on comença i on acaba aquest límit que vénen a assenyalar aquests articles. Perquè tots sabem que hi han terrenys d'horta on és indispensable posar-hi a treballar d'una manera directa i conjunta deu, dotze, quinze homes; rascar fesols, per exemple. ¿Com voleu rascar un quadro d'enciams, o d'escaroles, o de fesols, si no hi poseu un home per crestall? Direu: «En comarques de terres una mica millors no cal anar tan deprés»; però en terres de secà, argiloses, si no es rasca a les vint-i-quatre o a les quaranta-vuit hores tota la superfície irrigada dos dies abans, queda completament estrangulada la collita. Jo no vull ésser un tècnic, precisament, però també he cavat.

Creeu aquest organisme intermig; del contrari, això és excessivament rígid, no s'adapta estrictament a la realitat, i amb la correcta, noble i desinteressada intenció de regular aquests contractes podem produir d'una manera involuntària un perjudici que després haurem de lamentar.

Com a Llei de Bases, és excessivament difusa; com a Llei orgànica, és insuficient. O creeu aquest organisme, o detalleu això, o distingiu-ho en una Llei de Bases a desenrotllar.

De totes maneres, com que l'article queda millorat per les esmenes, nosaltres no serem obstacle per a la seva aprovació, però volem fer constar aquestes manifestacions per si a cas tenen a bé recollir-les.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

(*Entra a la Cambra l'honorable Conseller de Sanitat i Assistència Social.*)

El Sr. BRU: Senyors Diputats: És evident que si la Comissió comencés per a no admetre aquesta esmena, s'estalviaria haver de respondre a les diferents objeccions que han estat fetes pels companys senyors Andreu i Simó. Per tant, jo em veig obligat, en primer lloc, a contestar els signants de l'esmena, per tal de dir-los el criteri que té la Comissió referent a la mateixa.

El senyor Andreu, en presentar-la, ja ha manifestat que ell convenia en la finalitat necessària que nosaltres perseguíem amb la redacció de l'art. 7.e, i, naturalment, ha fet observar que ell trobava que no era prou determinat, per quant, tal com ve redactat, podria entendre's que aquest límit de propietat feia referència a tota la terra conreable de Catalunya, estès a títol de propietat, o a títol de conreu, i que,

per tant, ell proposava la modificació d'aquest article, modificant allò que diu «cada cap de casa podrà conrear», dient que «cap contracte de conreu podrà referir-se a terres». Ja es preveia, sempre hem de partir d'aquest principi, que havent fet una Llei de Contractes de Conreu, mai nosaltres podríem legislar ni parlar de coses que no estessin subjectes ni afectes a terres no subjectes a contracte; però, així i tot, com que entén la Comissió que ve més determinat en dir «cap contracte de conreu es podrà referir a terres», les característiques de les quals es defineixen després, trobem més bé, més determinada aquesta redacció i, per tant, ja l'acceptem. L'acceptem perquè tot l'altre no és més que ampliar i coordinar en sentit expositiu el que era el criteri i tendència de la Comissió, que sempre hem manifestat.

Dites per tant aquestes paraules, jo vull dir que nosaltres acceptem la nova redacció i que en acceptar-la, sobretot després d'haver sentit les objeccions fetes, creiem que la Comissió ve obligada a contestar aquelles observacions que el senyor Romeva indicava en dir que ell creia que aquesta limitació de treball no hauria d'ésser una cosa tan rígida. Les consideracions diferents que ell feia, ja han estat tingudes en compte en la Comissió quan va estudiar la característica de l'extensió de les terres, i avui li podem contestar per tant, amb coneixement de causa; i majorment li podem contestar quan ara amb l'esmena es tracta d'una segona modalitat de treball i, per tant, d'una segona característica de jornal remunerat o assalariat.

En contestar a les objeccions del senyor Romeva i també a les del senyor Simó, direm que amb la possibilitat de què el treball assalariat arribi fins a un terç de la labor necessària durant tot l'any agrícola, creiem que la flexibilitat a què es referia el senyor Romeva ja està prevista. Jo admeto que en un moment determinat, en un tros de terra pogués ésser conreable per una sola persona, degut a les seves característiques, es precisin 20 jornals en el mateix dia o en 24 hores; però si aquests jornals assalariats després nosaltres els posem en relació amb tot el treball que es precisi durant l'any, aleshores veurem...

El Sr. IBARS: Per l'arròs es necessiten sempre molts assalariats en el moment de la collita i en el de la plantació.

El Sr. BRU: Hi han moltes classes de plantacions, de les quals la tasca principal, com la collita, requereix en un moment determinat, molts assalariats.

El Sr. IBARS: En el moment de la collita i també en el de la plantació!

El Sr. BRU: Sí, i el senyor Simó parlava dels avellaners i també podríem parlar de les vinyes. Podríem parlar de diversos treballs, com, per exemple, ensulfatar les vinyes i altres, i veuríem com l'arrendatari els pot fer pel seu compte propi i és en el moment de la collita quan es necessita llogar assalariats.

Potser arribarem a reconèixer que aquest límit d'assalariats encara s'ha de modificar; però jo crec, així i tot, que com els que han de determinar en definitiva l'extensió de les terres i si s'està o no dintre de les característiques, són les Junes arbitrals i aquestes Junes arbitrals estan compostes de propietaris i arrendataris i cada una deter-

minarà amb coneixement de les característiques dels conreus propis d'aquella comarca, com que en conseqüència aquestes Junes arbitrals no procediran d'una manera uniforme, ja es complirà la finalitat que perseguim.

El que volem és que mentres hi hagin famílies que tinguin necessitat de terra per a treballar-la, hi hagi una persona a la qual se li dongui terra que ell i els seus familiars, solament, no poden treballar. Aquí no parlem dels propietaris, i si parlem dels propietaris ja se'ls reconeix drets; però aquest aspecte haurà, no es per tractar-lo ara sinó amb motiu d'una Llei de reforma agrària. Avui parlem de les característiques que deuen reunir els contractes de conreu i en conseqüència hem de dir que no ha d'ésser possible — i aquest és l'únic esperit que es persegueix en aquesta Llei —, que es facin contractes de conreu, que es donguin terres en arrendament, a títol abusiu, a famílies i a persones que per a treballar-les després necessitin recórrer a assalariats, mentre hi hagin altres famílies que no tenen un tros de terra per treballar-la pel seu compte propi. Aquesta és la finalitat que perseguim nosaltres; i en l'estudi que hem fet d'aquestes qüestions veiem que hem de posar una limitació; i veiem que el treball agrícola de la terra comporta moltes vegades la necessitat de recórrer a assalariats i per això donem les facilitats precises, però dintre d'unes limitacions determinades per a evitar els abusos que en aquest ordre es poguessin cometre.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Finances.*)

Aquí s'ha parlat de la costum que hi havia a Catalunya del torna jornals, dels veïns que s'ajudaven mútuament; però avui gairebé sempre cal recórrer als jornals. I com que admetem aquesta possibilitat dels jornals, diem que en les terres ordinàries quan s'ha de recórrer a més d'un 25 per 100 dels jornals en tot el treball total, quan s'ha de donar una quarta part del treball a assalariats, llavors entendrà la Comissió arbitral que aquella persona és abusiva, que gairebé comet un subarrendament i que pot ésser equiparat a un senyor que a Barcelona lloga un pis convençut de què ell per si sol no el pot pagar, però amb el propòsit de què el dia de demà trobarà una família que li subarrendi unes habitacions.

Aquesta és la finalitat que perseguim; i aleshores és quan l'esmena admet la possibilitat de conreus intensius, de regadiu, i llavors aquesta flexibilitat que l'amic Romeva volia, ja està prevista, perquè en lloc de parlar d'una quarta part de jornals, arriba fins a una tercera part, o sigui, que es pot tenir fins una tercera part de jornals.

Després hi ha el segon aspecte del que havia d'ésser computat per jornal; i el senyor Romeva fa consideracions respecte a la possibilitat d'aquelles unitats de terra que comporten a la vegada una part d'industrialització, com la cria de bestiar, o altres possibilitats; això, és independent del treball de la terra, és una indústria nova. El que significa el treball d'explotació única de la terra, pot ésser computat amb els jornals, però aquesta tasca que es fa, aliena al treball de la terra, en definitiva no té res a veure amb els contractes de conreu.

I finalment, hem de referir-nos al que el senyor Simó deia, que si aquesta Llei havia d'ésser una Llei de bases, l'admetria, però en ésser definitiva, li semblava que no entrava en prous detalls. Nosaltres no hem cregut que poguéssim aplicar aquesta Llei sense tenir un Reglament; sempre hem cregut que aquesta Llei ha d'ésser objecte d'un Reglament, a part de què les Junes arbitrals tindran les facultats regulades en aquest Reglament, ja en l'art. 87 es parla de les Comissions aquestes que podríem dir tècniques, amb aquestes paraules: «Per a formular els contractes tipus de conreu comarcal, com es disposa en aquesta Llei, les Junes arbitrals de districte es constituïran juntament amb els Vocals-suplents i funcionaran assistides dels elements de caràcter tènic que el Govern de la Generalitat cregui oportú designar».

Vull dir que el reglament ensenyarà les normes per les quals s'han de regular les Comissions arbitrals que, en definitiva, són les que han de determinar les extensions de terra que corresponen, a títol d'arrendament, donar a una família. Llavors es podran preveure els casos particulars i la diferenciació entre uns camps arrossers i unes vinyes, assenyalant-se les normes que calguin; però tots aquests casos han d'ésser previstos i assenyalats amb caràcter general, a fi d'evitar la possibilitat de donar massa terra a famílies que, en definitiva, ja sabem per endavant què no la podran conrear i que hauran de recórrer a jornalers, mentre hi haurà a Catalunya famílies que no podran treballar directament i hauran d'ésser sempre uns pàries, vivint sempre a jornal.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Incidentalment podríem parlar d'un altre abús notori, però només per amenitzar un xic la sessió, i és el d'aquell que porta terres en arrendaments a mitges i va a jornal, però va a jornal a les hores normals — i jo no ho censuro —, però les energies les gasta en el conreu de les seves terres; això és només un incís.

Respecte del reglament, és la primera vegada que sento parlar d'un reglament, i el senyor membre de la Comissió es refereix a l'art. 87, reglament de les Comissions arbitrals, que no té res a veure amb un reglament de la Llei, i encara que hi tingués a veure no pot tòrcer ni ampliar la Llei, sinó que hauria de constar en aquest precepte de caràcter general que ve sentat a l'art. 7.^è i la corresponent esmena.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Governació.*)

Jo, en fer referència a finques plantades exclusivament de garrofers i altres plantades exclusivament d'ametllers i a les diverses modalitats del conreu que he esmentat, ha estat simplement per a justificar el que deia, o sigui que això no pot convertir-se de vestits fets a mida, i en demanar l'actuació de la Comissió de caràcter tènic ho feia perquè en un altre text de la Llei aquella Comissió pogués servir de base imparcial a les Comissions arbitrals, perquè, segons els informes d'aquesta Comissió tècnica, s'apliqués la Llei a les modalitats de conreu. Per altra banda, mantenint d'una manera inexorable a què el mínim que com a màxim s'assenyala a la quarta part de jornals pel regadiu, jo crec que es degollen...

El Sr. BRU: El cultiu intens és de la tercera part.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Bé, doncs, la tercera part. El conreu intensiu de l'horta aplica constantment un gran nucli de jornalers, un gran nombre d'aixades. Jo no he pas de fer d'hortolà, aquí, però bé que no em sabia gens de greu, perquè es tracta d'un ofici molt honorable que potser el dia de demà donarà més que el fer d'advocat. (*Rialles.*) Veig que un camp d'escaroles requereix plantar-les, però si es tracta de plantar i sembrar deu mil escaroles en un dia, quin arrendatari ho farà? Cap, per molt nombrosos que siguin els seus fills, a menys que sigui un pare d'aquells de la Bíblia, com Abraham, que tinguessin vint-i-quatre fills. (*Rialles.*) Després ve el treball de treure l'herba, i el de rascar, i anant rasant un xic més aquestes objeccions veurem que, a més dels treballs esmentats, s'han de lligar el mateix dia totes, o en dos o tres dies màxim, ¿i qui farà aquesta feina? També s'ha d'escrotar, encanyar, lligar..., i lligant aquests arguments crec que aquest article degolla el conreu intensiu de l'horta. (*Rialles.*)

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA: Pròpiament, jo potser no hauria de dir res, perquè el senyor Simó i Bofarull, en insistir en les seves manifestacions, no ha fet més que coincidir amb les meves, amb una amenitat que jo no tinc i amb un coneixement de detalls de la realitat dels quals tampoc no em puc alabar, però això no vol dir que nosaltres no coneguem sinó aquells detalls precisos si la circumstància real i efectiva de la immensa varietat del nostre conreu i la immensa varietat de formes que les necessitats del personal auxiliar presenta. Però hi ha, sobretot, una omisió que no ha estat recollida per la Comissió, i és el de la varietat, fruit natural de l'evolució que sofreix una família, i que fa que els braços de què disposi sigui una cosa que, sense poder-hi atribuir cap intenció explotadora ni cap culpabilitat, amb el temps augmenten i disminueixen. Ja sé que se'm dirà que la Llei preveu el cas de la vídua i el cas del vell, però jo no parlo dels casos d'impossibilitat absoluta del conreu directe, sinó en aquells casos dels braços disponibles, de la dificultat de fixar un límit, perquè la disponibilitat de braços és una cosa que fluctua constantment. Hi ha una família que, en un moment determinat, té quatre o cinc fills aptes per al conreu, i aquella família arrenda i conrea una terra, però aquells fills es fan grans, comencen a constituir noves famílies i abandonen la casa, i llavors aquell conreador veu com els braços li van disminuint sense tenir-ne ell la culpa, ja que es tracta d'una evolució natural. També hi ha els fills petits que van creixent i el cas de què un fill torni a casa seva i es converteixi en un conreador, i tot això són factors que varien constantment. ¿Per què, doncs, posem un límit estricte si volem, en definitiva, que la Comissió arbitral decideixi sobre d'això? Per què no hi donem més flexibilitat? Aquesta és la realitat de la meua objecció.

El Sr. BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. BRU: És evident que poden presentar-se en la vida casos com els esmentats pel senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA: Existeixen sempre.

El Sr. BRU: No es poden presentar sempre, perquè en el cas que la V. S. explicava podria oposar-hi cinquanta objeccions a la vegada. Ha esmentat el fet d'un pare de família que té fills grans que es casen i que marxen de casa, que hi ha terres que es poden treballar conjuntament i que en desaparèixer uns braços sobra terra, però llavors, com que aquella terra la té en arrendament, l'únic que cal fer és tornar-la al propietari.

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. BRU: Aquí estem legislant per les terres que han d'ésser arrendades; i en parlar de les terres que han d'ésser arrendades, acceptem o no acceptem el principi de què no és just tenir terres en excés, per a treballar les quals es necessita el concurs d'assalariats, mentre hi hagi altres famílies, mentre hi hagi altres persones que no en tinguin gens.

Si acceptem aquest principi, atenuarem les conseqüències produïdes per casos particulars per mitjà de les Junes arbitrals; però hem de convenir si s'accepta o no s'accepta aquest principi, i una vegada acceptat direm que per a la seva implantació hi han algunes petites dificultats, però aquestes han d'ésser objecte de la reglamentació i de l'actuació de les Junes arbitrals que estudiaran cada cas concret, i que tindran en compte si han de subsistir o si no han de subsistir els arrendaments. Però la finalitat que es persegueix aquí és aquesta: Dir que aquell arrendatari que per a conrear unes terres ha de recórrer durant l'any — i fixeu-vos que no es tracta d'uns dies determinats quan es tracta d'un cultiu intens — a una tercera part o una quarta part en conreu ordinari, no reuneix aquestes característiques si això és el corrent, i llavors haurem de convenir que aquestes persones tenen massa terra. Ara, que hi hagi cultius determinats, que potser no puguin arribar en la pràctica a més d'un 50, 60 ó 70 per 100 d'assalariats, per aquests casos determinats, ja ho veurem, ja ho estudiarem; les Comissions arbitrals, en parlar de tipus i dels models de tipus de conreus, potser ja preveuran aquesta possibilitat; però nosaltres no la podem admetre en un conreu ordinari.

Els Srs. SIMÓ I BOFARULL i ROMEVA: La Llei ho diu així!

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. BRU: Per tant, la Comissió, si no se li demostra el contrari de què el que es vol perseguir és anullar aquesta possibilitat de donar terres en excés, aleshores caldrà que se li expliqui de quina manera ha de portar-se a la pràctica. Aquí han vingut uns senyors Diputats que presenten unes esmenes que donen unes orientacions que creiem que són acceptables. Mentre no se'ns donin unes altres orientacions, encara que potser en la pràctica, l'aplicació d'aquestes disposicions puguin ferir o puguin anar contra d'algunes coses creades actualment, si en canvi tenen la virtut de beneficiar en un 90 per 100 a aquells que es puguin trobar perjudicats, nosaltres les agraïrem i les estudiarem.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Se-

nyors Diputats: Es evident que la discussió d'aquesta Llei va ésser suspesa en discutir-se l'article 7.^è, perquè aquest art. 7.^è tal com quedava redactat en el dictamen anterior permetia una sèrie de diferents interpretacions i, a més, perquè era potser un dels punts més importants d'aquest Projecte de Llei. Avui ens trobem que diversos senyors Diputats han tingut la iniciativa de presentar una esmena en aquest art. 7.^è, tal com estava en el dictamen, desdoblant-lo en dos articles, esmena la qual ha estat acceptada per la Comissió, i jo he de dir que també ha estat acceptada pel Govern; és a dir, que el Govern, aquesta esmena la considera una esmena ben incorporada al dictamen. Podria ésser objecte potser de petites modificacions, a través de la discussió, però en línies generals, en fa una qüestió de Govern. Ara bé: les raons fonamentals d'aquest art. 7.^è, que tenen un complement només en l'art. 8.^è, perquè l'antic dictamen era solament una declaració teòrica — perquè en cas d'ésser incomplert no hi havia manera de portar a compliment l'acció efectiva o coercitiva per les Junes arbitralis o altres instruments del poder públic —, són les següents: La Llei aquesta regula tots els contractes de conreu a Catalunya, amb una sèrie de disposicions molt favorables als arrendataris; és a dir, per tant, que es va a afavorir la situació que en el camp de Catalunya tenen els arrendataris. Aquesta Llei donarà una gran permanència als arrendataris, que quan contractin l'arrendament de les terres, si són complidors en les línies generals dels contractes i, a més, són complidors del pagament del preu, gairebé no podran ésser subjectes a cap desnonament. Al mateix temps, els dona la possibilitat, si són arrendataris, en un període de temps que la Llei els assenyalarà, de poder adquirir la terra satisfent el seu preu al propietari, perquè la redistribució de la propietat de la terra a Catalunya es faci a favor del major nombre de ciutadans de Catalunya i treballadors de la terra. Aquests drets essencials que es donen a l'arrendatari, han portat l'obligació d'imposar una limitació als possibles abusos que a través d'ells es poguessin fer. Quin és aquest abús? Que l'arrendatari es converteixi en empresari de treball; de treball; que l'arrendatari, prevalent-se dels drets extraordinaris que precisament li donarà aquesta Llei, es converteixi en un explotador a base dels jornalers de les terres que portés arrendades, que no fos un arrendatari que treballés la terra, sinó simplement un empresari del treball que portés aquesta terra, que fos el que en podríem dir gairebé un explotador industrial. Aquesta és la finalitat d'aquest article. Aquest article aspira a què els arrendataris puguin obtenir tots els beneficis que la Llei dona, i que no puguin convertir-se en empresaris dels jornalers de la terra, i procurar limitar, dintre els límits d'aquesta Llei, la intervenció de jornalers en el treball de la terra, i procura que tothom tingui una major estabilitat que el que representa el treball a jornal.

Ara bé; pràcticament és difícil encertar un límit amb el qual hi estigui d'acord tothom. Per això s'ha fet l'excepció a favor del treball de regadiu i s'han posat una sèrie de limitacions que jo crec que pràcticament faran que els conflictes o que aquestes injus-

tícies frapants siguin molt poques. Per exemple: de les quatre parts de la feina, a jornal se'n pot portar fins una quarta part; però referit a tot l'any agrícola i referit de fet a la totalitat de la finca que tingui, porti o mení l'arrendatari, el que sigui subjecte del contracte de conreu. Per tant, en el cas concret que deia el senyor Ibarrés, hauria d'ésser una que únicament conreés arròs, perquè si té altres terres en les quals intervé — sigui horta o altra cosa —, com que s'haurà de computar tot el que ell porta, aleshores aquesta quarta part queda molt disminuïda. I després, encara que l'art. 8.^è vingui a completar les sancions per a corregir abusos, dona un marge, que és d'apreciació per part de les Comissions arbitralis, en el conjunt de terres, quan hi hagi una persona interessada en tenir terra i que la vulgui, i faci la denúncia; i si no es produeix aquesta denúncia, no pot intervenir la Junta arbitral. Per tant, també es busca que hi hagi una aspiració a la terra per part de veïns de la mateixa població.

L'observació que feia el senyor Romeva jo la veig també contestada, a més dels bons arguments que ha fet el senyor Bru, d'una manera senzilla: i és que un conreador que tingui molts fills útils, aleshores pot conrear una extensió de terra més gran, perquè el conjunt de la seva família tindrà una capacitat de treball més gran a la que tindrà quan se n'hi vagin els fills, perquè pràcticament avui dia l'home d'edat abandona el conreu de la terra quan es troba sol a conrear-la, perquè ell sol tampoc podria fer-ho.

Es a dir, jo crec sincerament, i amb mi el Govern, que aquesta solució, sense ésser la més bona de totes, és la millor que es podia trobar per a beneficiar els arrendataris, per a evitar els abusos que es produïrien si aquests arrendataris, prevalent-se dels beneficis de la Llei, es convertissin en explotadors o empresaris a base de lucrar-se amb els beneficis de la Llei, pagant només uns treballadors amb els jornals vigents a Catalunya. I aquesta és la finalitat que es vol assolir amb aquesta solució que el Govern ha cregut millor davant d'aquest problema, sense considerar que resolgui tots els conflictes que es puguin plantejar, perquè una Llei és impossible que pugui resoldre tots i cada un dels casos concrets, però sí resoldre la majoria dels casos dintre d'un esperit de justícia, i els casos concretíssims que es presenten són aquelles petites lesions que tota Llei ocasiona sempre.

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. PRÈSIDENT: Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA: He demanat la paraula i prego a la Comissió i a tota la Cambra que perdonin la meua insistència, però penso que estem discutint una cosa en la qual tots hi tenim posats l'interès. Jo, de moment, he de declarar que comparteixo i accepto la intenció de l'article, perquè aquesta necessitat d'evitar que l'arrendador es converteixi en empresari, purament en empresari de treball i res més, és una orientació bona de la Llei. Però és que hi ha una cosa que hem de distingir: una cosa és el conreador, que és un home d'un ofici, d'una formació completa i total en relació amb l'ofici, que no porta solament aquell treball material i manual, sinó que porta un treball intel·lectual que suposa un coneixement, que suposa uns càlculs, unes previsions i una direcció, d'aquells altres que són braços útils

per a un moment determinat; que moltes vegades — ja ho coneixem —, a Catalunya, en alguns llocs, ha servit de base a la immigració. No són conreadors, no són pagesos, sinó que són gent que ocasionalment presten un esforç amb els seus braços a l'agricultura. Respecte a aquestes dues classes, la de l'home d'ofici format conreador, i la de l'home equivalent a un peó, diguem-ne, nosaltres hem de poder establir la distinció. Sense aquesta distinció, és molt difícil d'anar a precisar quan hi ha un conreador amb terra i quan hi ha un conreador sense terra.

Però a part d'això, hi ha una altra cosa, i és que el conreu de la terra, que és un ofici, comporta un aprenentatge. Aquest obrer accidental de la terra no acostuma mai a transformar-se en conreador, sinó que l'aprenentatge en la forma d'aquest el fa un altre tipus d'auxiliar que viu amb el conreador, que el segueix en totes les seves operacions, que un dia que hi ha feina en fa molta i que un dia que no n'hi ha no en fa, com fa el mateix conreador. Si anem a limitar d'una manera així seca aquest treball auxiliar, no desapareixerà aquest tipus de personal auxiliar que és el que forma el pagès?

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Una quarta part de jornals de cada poble podrà estar servida per aquesta gent.

El Sr. ROMEVA: Però respecte aquella consideració que feia jo de la família i de la manera com m'ha contestat la Comissió i com m'ha contestat el senyor Conseller, sembla que la família se'n acabi amb la primera generació que resulta d'aquella generació que ha arrendat, i com que jo entenc que la virtualitat d'aquesta Llei que estem fent i la seva força realment conservadora consisteix en què la família — per això hi donem aquella gairebé perpetuïtat de què parlava el senyor Conseller — tingui assegurada la seva permanència damunt la terra; jo em referia a aquestes oscil·lacions que avui té la disponibilitat de braços de la família, no solament perquè es crea una generació, hi ha un pare, aquest pare té uns fills que alguns se'n van, però sempre en queden a la terra, que tenen altres fills, i en un moment determinat ells sols no són prous, però han de defensar la disponibilitat d'aquella terra pels fills que estan creixent i això és el que volia dir, que cal tenir en compte; és a dir, la Comissió arbitral, si li donem un marge mecànic, matemàtic, no arribarà mai a perfilar la cosa real, doncs caldria tenir en compte la situació real de cada cas i després aquesta manca de terra conreable pels conreadors veritables que existeixin. És a dir, em fa l'efecte que necessitem aquest límit, aquesta determinació. Per això també jo estic molt d'acord amb l'observació que ha fet el senyor Simó respecte a la necessitat d'aquell organisme tècnic que orienti totes aquestes coses. He dit.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: Unes breus paraules per a contestar al senyor Romeva, referent a la preocupació que té ell amb la família. Aquesta preocupació en molts dels casos, gairebé en tots els casos pel dret que dona la Llei al conreador, quedarà extingida, perquè sap molt bé el senyor Romeva que hi ha un capítol que parla expressament

del dret d'adquisició. Seran casos molt rars, molt extraordinaris, els que el senyor Romeva creu que poden passar que augmentin o que disminueixin les possibilitats de conrear la terra. Ja s'ha dit la flexibilitat que poden tenir les Junes arbitrals amb la forma en què ve la redacció de l'art. 7.º, com en les atribucions que sense apartar-se de la Llei es donen pel reglament a les Junes arbitrals. També el preocupa el cas del denunciante que pugui tenir terres conreades, quan en la mateixa Llei ja està articulat que no podran tenir més terres que aquestes, comptant-les pròpies; si ja en té de pròpies podrà adquirir-ne una part fins arribar a la totalitat d'aquella propietat. Ens parla el senyor Romeva de la diversitat de tipus de jornalers que hi ha; hi ha jornalier que sense ésser conreador és jornalier, i conreador que fa jornal. Els que siguin regulats com a jornaliers hi ha totes les Lleis socials que els afecten. Nosaltres no fem una legislació per aquests, la fem pels que conreen i pels que conreen nosaltres limitem el tipus de jornals. Però és que jo voldria que es fixés en una altra cosa d'aquesta limitació. Es parla del tipus de jornals de la quarta part de la feina que executi el conreador i tots els que visquin a casa seva; veureu que és una quantitat bastant elevada la quarta part. Els casos especials que ha volgut dir el senyor Ibars dels arrossaires, em sembla que no hi deu haver cap conreador...

El Sr. IBARS: Tots són arrendataris.

El Sr. CEREZO: Si hi ha arrendataris que responguin a una agricultura industrial, nosaltres no hem entrat en l'agricultura industrial. Som en el que afecta als arrendataris de terres; quan es plantegi el cas dels arrossaires s'haurà de veure si és que s'aparten o s'ajusten a l'esperit de la Llei. Un home que necessita molts jornals per a poder viure vol dir que es pot convertir en explotador. Nosaltres volem que tingui suficient terra per a viure ell, però no que es converteixi en explotador, i això és el que ve a limitar la Llei.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: Breus mots per a expressar els motius que ha tingut aquesta Minoria per a acceptar també l'esmena presentada pel senyor Andreu i altres companys. En principi, a aquesta Minoria li estava millor la redacció anterior de l'art. 7.º, perquè amb ella no solament es limitava el nombre de jornals que pot emprar el conreador arrendatari, sinó que s'anava a una limitació una mica tímida de l'extensió de la propietat conreable. Es va usar dintre la Comissió l'argument que aquesta Llei és exclusivament de contractes de conreu i avui repetia el senyor Andreu aquest mateix argument. No podem entrar dintre aquesta Llei a la limitació de la propietat conreada i inclús es va dir que potser això escapava als límits de la nostra autonomia. Nosaltres sempre hem defensat que en qüestions de límits de la nostra autonomia, hauríem de tenir una mica de gosadia superestatutària, és a dir, hauríem d'anar una mica sempre més enllà d'allò que ens sigui permès. Si hi ha algú encarregat de donar-nos un cop de sac, que

vingui el cop de sac i veurem llavors fins on arriben les forces d'uns i altres. Però és evident que un cop llençat l'argument, ja s'havia de retirar aquell de l'art. 7.^è Si l'art. 7.^è que havia passat pel filtre d'un jurista tan eminent com el senyor Pere Coromines, i l'havia deixat passar en aquella mateixa forma com estava redactat, si ningú hagués aixecat la llebre, com es diu vulgarment, crec que hauria passat, s'hauria posat en vigor, ningú l'hauria portat al Tribunal de Garanties, i les coses haurien anat com una seda; però ja dic, un cop denunciat el que hi havia amagat de superestatutari dintre l'art. 7.^è, no hi havia més remei que retirar-lo i nosaltres hem estat d'acord amb aquesta retallada d'aquest art. 7.^è

Quant a la qüestió de limitació de jornals, fora de la família de l'arrendatari, és un principi que ja constava abans i que tothom hi havia estat sempre conforme i que fora de les veus que avui han pronunciat els senyors Romeva i Simó...

El Sr. ROMEVA: No som contraris a aquesta limitació, sinó que aquesta limitació quedi a apreciació de la Comissió arbitral.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Bé. El senyor Simó i Bofarull, amb l'eloqüència que el caracteritza, ens anava explicant la història de les deu mil escaroles, que jo seguia amb moltíssima atenció. Hem arribat al moment de la sembra, hem arribat al moment de la lligada, i tot anava molt bé; però no hem arribat al moment de vendre les deu mil escaroles (*Rialles*.) i el senyor Simó s'ha descuidat de dir que al moment de vendre-les, tots els diners se'ls queda l'arrendatari i només una petita engruna va als assalariats; i és aquesta figura de l'assalariat, d'aquest jornal·ler, en contra del que no creiem que hagi d'anar l'esperit d'aquest art. 7.^è Per això nosaltres volem acabar tota la història i arribar al moment de la venda i saber què se'n fan dels diners que es treuen de les deu mil escaroles. (*Rialles*.)

Per això és que aquest art. 7.^è, amb aquest principi que té de la limitació de possibilitats del jornal·ler de la terra, que és entre tots els jornal·lers, entre tots els assalariats el més pària de tots — i tots ho són prou — nosaltres l'acceptem d'una manera íntegra, i per això considerem que hem de donar la nostra acceptació total a l'article, tal com ara queda redactat.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Realment, l'argument que acaba de fer en contra de la meua modesta tesi hortícola el distingit company senyor Ruiz i Ponseti, em fa meditar i em fa fer un càrrec greu a la Comissió. No és a mí, distingit company, que ha de preguntar-me quan valen les deu mil escaroles i on es distribueixen aquests diners; és a la Comissió. La Comissió, quan ve amb projectes d'aquesta envergadura, té l'obligació de portar aquí, i em penso que ho porta — això ja li contestarà ella al senyor Ruiz i Ponseti — totes les dades de l'economia rural de Catalunya. Contràriament, ¿és que volem fer una Llei doctrinària, volem una llei *a priori*? Doncs feu Lleis doc-

trinàries i Lleis *a priori*, i d'aquí un any o dos ja en parlarem dels conflictes pràctics que ens pot portar — que seran conflictes pràctics i conflictes d'ordre — la lletra de la Llei, i una Llei que porti conflictes pràctics d'aquesta mena, no pot ésser mai una Llei justa.

Que nosaltres no tenim en consideració el dels jornal·lers? Jo ho vaig dir aquí, deu fer uns quants mesos, fent retret als que varen aprovar la Llei dita de conflictes de conreu, que no s'havien preocupat per res dels jornal·lers i que cap dels mitjers ni dels arrendataris que s'havien emparat en aquella Llei, cap d'ells no havia millorat el sou, el jornal dels jornal·lers de la classe proletària rural. No és per aquí, senyor Ruiz i Ponseti. Nosaltres ho varem dir en molts llocs, i potser també aquí — no ho recordo bé — que en lloc d'aquella Llei, nosaltres signariem en blanc una Llei de socialització de la propietat rústica, àdhuc sense indemnització; però Lleis a mitges, no, i Lleis doctrinàries, menys!

Jo, el que dic, perquè consti en acta, és que el parer d'aquesta Minoria és que el conreu intensiu hortícola no serà possible amb aquesta limitació de nombre de jornal·lers a la tercera part, a no ésser que es vulgui esmicolar de tal manera l'aprofitament de la terra, subdividint-la encara amb arrendataris més petits que, industrialment, el faran encara completament infructuós, més avui que, per desgràcia, a tot Catalunya s'està accentuant aquesta, al meu entendre, darrera defensa del capitalisme, que és els contingents d'importació. Abans podia ésser, però avui, que gairebé desvaloritzada la producció hortícola, treurà molt més rendiment — pocs anys, per això, que ben trist és l'esdevenidor — el que tingui grans extensions de terrenys que no li costin res de conrear; per exemple, l'home que culli dos o tres mil sacs de garrofes que no li costen més que anar-les a vendre.

Jo el que dic a la Comissió — potser escapa a la nostra limitadíssima perspicàcia el que coneguem realment la transcendència material que pot tenir aquesta Llei — el que dic és que jo trobo que aquest aturador, digui el que vulgui l'honorable senyor Conseller de Justícia, és un aturador que limita, i que si no limita de fet, donarà lloc a impugnacions sobre la facultat que en diem discrecional de les Comissions arbitral·ls, però que tenen una nomenclatura tan categòrica, una numeració exacta i matemàtica, que en uns casos és la tercera part i en altres la quarta, i aquelles Comissions arbitral·ls no podran arbitrar res, sinó que hauran de subjectar-se estrictament al que la Llei determina.

Per això nosaltres, tenint en compte la diversitat de terres i la composició geològica diferent a cada terme municipal més que a cada comarca, havíem insinuat aquesta necessitat de què hi hagués entremig, allà on el Govern volgués situar-lo, un organisme tècnic que fos en cada cas l'assessor, el perit, per a evitar en les Comissions arbitral·ls — no perquè les Comissions arbitral·ls no poguessin ésser-ho, que, al cap i a la fi, són gent de la comarca, viuen de l'agricultura i coneixen el seu esforç —, sinó perquè les Comissions arbitral·ls no es trobessin amb aquesta dualitat de papers, de funcions: la dictaminadora des

del punt de vista tècnic, i la definidora i la judicadora com a organisme derivat del Govern.

Després d'això, nosaltres no volem destorbar la tasca de la Comissió, però veiem aquest perill — per desgràcia tots els que som liberals tenim una mena de prurit una mica doctrinari — de què darrera d'un ideal nobilíssim i que compartim, no anem una mica massa de pressa sense preveure els casos que es poden presentar, que no sols desvirtuen, sinó que fan odiosa aquesta noble i desinteressada tasca.

El Sr. PRESIDENT: S'accepta l'esmena? (*Assentiment.*) Rest a acceptada i, per tant, aprovats els articles 7.e i 8.e.

(*La redacció definitiva d'aquests articles és la següent:*

«Article 7.e Cap contracte de conreu no es podrà referir a una extensió de terres superior a la que requereixi, a més del treball del conreador, dels seus ascendents i descendents directes, germans o afillats de dret, el treball de jornalers en proporció superior a la de la quarta part de la feina, durant l'any agrícola.

Per excepció, quan el contracte es refereixi a terres de regadiu que siguin objecte de cultiu intens, el treball de jornalers podrà arribar a la tercera part de la feina necessària durant l'any agrícola.

Per a determinar, en cada cas, la quantitat de treball dels jornalers en les proporcions especificades en els paràgrafs anteriors, es tindrà en compte l'extensió de totes les terres que el conreador posseeixi en propietat o en mèrits d'altres contractes de conreu.»

«Article 8.e La Junta arbitral corresponent tindrà competència per a rebre les denúncies per incompliment del disposat en l'article anterior i procedir a la seva comprovació.

Les denúncies hauran d'ésser fetes per veïns de la localitat on radiqui la finca o finques objecte de la mateixa.

La Junta arbitral, comprovat que sigui l'incompliment, estarà facultada per a arrendar, en nom del propietari i a favor del denunciante, la totalitat o el sobrant de la terra objecte de la denúncia. Cas de què el denunciante, per qualsevol causa, no volgués ésser l'arrendatari, la Junta arbitral podrà exercir la facultat expressada a favor dels conreadors de la terra de la localitat per ordre de la seva major necessitat, o, en falta d'aquests, a favor de les cooperatives o sindicats de producció agrícola de la mateixa població.»

El Sr. Secretari llegeix la següent esmena:

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular la següent esmena a l'art. 8.e del dictamen sobre el Projecte de Llei de contractes de conreu:

ESMENA

L'article 8.e del dictamen que, com a conseqüència del desglossament de l'art. 7.e en dos articles passarà a ésser art. 9.e, quedarà redactat com segueix:

Article 9.e Els contractes de conreu hauran de formalitzar-se en document públic o en document privat que s'estendrà per triplicat en els impressos ajustats al model que fixi el Conseller de Justícia i Dret.

Quan el contracte s'atorgui en document privat

un dels seus exemplars serà presentat al Registre de Contractes de Conreu que la Generalitat crearà amb l'obligació de lliurar-ne còpies degudament certificades, als interessats que les necessitin.

Palau del Parlament, 14 de febrer del 1934. — Torres, Blasi, Andreu, Dalmau i Arnau.»

El Sr. CEREZO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: Una petita explicació del per què nosaltres acceptem aquesta esmena. L'acceptem perquè creiem que és una aclaració a la forma en què estava redactat l'article, i sobretot l'aclareix respecte a allò que semblava que nosaltres anàvem a posar un Registre, per al qual no en tenim una autorització. Ara es crea també el Registre, però es fa referència al cas particular d'aquells contractes que vinguin signats amb caràcter privat. El sentit de l'article és el mateix. Faig només aquesta aclaració perquè la Comissió, que veu que el sentit de l'article és el mateix que havia dictaminat, accepta aquesta esmena perquè passi a ésser el redactat de l'article.

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Romeva.

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Cultura.*)

El Sr. ROMEVA: Jo entenc que si es volia tenir un Registre de contractes de conreu als efectes d'assegurar que els contractes es fessin d'acord amb la Llei que s'està elaborant i de poder donar viabilitat a totes les accions i a totes aquelles coses que es derivin de conflictes que puguin venir de l'aplicació d'aquesta Llei a l'hora d'establir el contracte, n'hi hauria prou amb establir el Registre; no era necessari reduir a un model els contractes. Ara aquest article queda imprecís. Jo entenc que, tot el més que es pot fer, és obligar als contractants que portin el seu contracte al Registre, i aleshores és el Registre que admetrà o no admetrà aquest contracte si està o no està d'acord amb la Llei; però si per endavant es fa un model, hem de saber què vol dir això, perquè aleshores pot anar uniformada a base d'aquest model una cosa que ha d'ésser molt vaga.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Però és que hi haurà la part contractual i la part que serà sempre igual.

El Sr. ROMEVA: Es que aquí diu: «Els contractes de conreu hauran de formalitzar-se en document públic o document privat que s'estendrà per triplicat, en els impressos ajustats al model que fixi el Conseller de Justícia i Dret.»

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Però el model aquest pot comprendre's en el Reglament a desgrat de les disposicions contractuals que lliurement s'estableixin, marcades sempre dintre de les línies generals del Projecte; una cosa com la que passa avui amb els models de contractes de lloguer, en els quals hi han, a més, petites obligacions recíproques entre els contractants.

El Sr. ROMEVA: Aleshores prenc aquestes manifestacions del senyor Conseller com un aclariment.

El Sr. PRESIDENT: ¿S'aprova l'esmena? (*Assentiment.*) Rest a aprovada; resta aprovat, per tant, l'article 9.e.

(*La redacció definitiva de l'art. 9.e és la següent:*)

«Article 9.e Els contractes de conreu hauran de formalitzar-se en document públic o en document privat que s'estendrà per triplicat en els impressos

ajustats al model que fixi el Conseller de Justícia i Dret.

Quan el contracte s'atorgui en document privat, un dels seus exemplars serà presentat al Registre de contractes de conreu que la Generalitat crearà amb l'obligació de lliurar-ne còpies degudament certificades, als interessats que les necessitin.»

(Se suspèn el debat.)

Lectura d'un Projecte de Llei modificant uns articles del Projecte de Llei de Contractes de Conreu

(El senyor Secretari dóna lectura a la següent autorització:)

«Reunida la Comissió Especial (Contractes de conreu) sota la presidència del senyor Pere Cerezo i Hernàez, i actuant de Secretari el senyor Enric Canturri i Ramonet, per tal de procedir a l'estudi de la Proposició de Llei que amb data d'avui ha estat presentada a la Cambra, relativa a modificacions en els articles del dictamen sobre el Projecte de Llei de contractes de conreu, aprovats per la Cambra amb data 7 del mes que som, acorda autoritzar la lectura de l'esmentada Proposició de Llei, a la Cambra.

Palau del Parlament, 14 de febrer del 1934. — El President, Pere Cerezo i Hernàez. — El Secretari, Enric Canturri i Ramonet.»

(El senyor Secretari dóna lectura a la següent Proposició de Llei:)

«AL PARLAMENT

Retornats a la Comissió els arts. 7.º i 8.º del dictamen sobre el Projecte de Llei de contractes de conreu, els Diputats que sotscriuen n'han fet un nou estudi de la matèria que comprenien, així com dels articles que hi tenen relació i que havien estat aprovats en sessió del dia 7 del mes que som.

Fruit d'aquest estudi de conjunt ha estat la convicció de què calia modificar els esmentats articles aprovats, encara que no en la seva part fonamental.

I com sigui que la dita modificació, tractant-se d'articles aprovats, no pot fer-se per altre procediment que la de Proposició de Llei, els Diputats que sotasignen tenen l'honor de sotmetre a l'aprovació de la Cambra la següent

PROPOSICIÓ DE LLEI

Article 1.º Els arts. 9.º, 10, 11, 12, 13 i 14, aprovats en sessió del dia 7 del corrent mes, quedaran redactats com segueix i passaran a ésser els arts. 10, 11, 12 i 13 del dictamen.

Article 10. La durada mínima dels arrendaments regulats en aquesta Llei serà de sis anys.

Si l'arrendatari durant el darrer any del termini contractual i almenys sis mesos abans de finir el seu venciment no avisa a l'arrendador, per escrit, la seva voluntat de donar per acabat el contracte, s'entendrà que opta per la pròrroga tàcita per un període de sis anys més, i així successivament.

Article 11. Quan per circumstàncies ignora-

des en contractar la continuació dels contractes regulats en aquesta Llei esdevingués perjudicial al conreador, aquest estarà facultat per a fer abandó de la terra o per a fer ús del dret de revisió finit que sigui el primer any agrícola i dins del segon any.

Quan, per circumstàncies sobrevingudes, la continuació dels contractes regulats en aquesta Llei, esdevingués perjudicial al conreador, sempre que el perjudici no sigués inferior al terç del producte mitjà de la terra en un quinquenni, i sigui produït per causes extraordinàries que modifiquin la naturalesa de la terra o de la finca, aquest estarà facultat per a fer abandó de la terra finit que sigui l'any agrícola, o per a fer ús del dret de revisió, però haurà de notificar una o altra decisió abans dels sis mesos darrers de l'any.

Article 12. Tots els contractes de conreu atorgats per l'usufructuari sense consentiment del nou propietari, o pel marit sense el de la muller respecte de la terra aportada en dot inestimat, o pels representants legals per si sols, o pels administradors judicials, podran ésser objecte d'una revisió especial en quant al preu estipulat que deurà exercitar-se pel propietari davant de la Junta arbitral dintre els sis mesos després d'haver entrat en el ple domini de la seva propietat. També tindran dret a l'exercici, dintre el mateix espai de temps, del dret de reserva establert en l'art. 15 d'aquesta Llei.

Article 13. Els contractes de conreu, atorgats o que s'atorguin per fiduciari reservista, comprador a carta de gràcia o empenyorament, o per altres titulars de domini o dret real amenaçat de revocació, si es produeix aquesta, donaran dret al propietari a la revisió especial i al dret de reserva exercits en la forma disposada en l'article anterior.

Aquesta disposició és aplicable a les situacions jurídiques d'hereu aparent i posseïdor civil.

Article 2.º Aquestes modificacions seran incorporades immediatament al dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei de contractes de conreu.

Palau del Parlament, 14 de febrer del 1934. — Andreu, Puig i Ferrater, Casademunt, Tauler i Dalmau.»

(Passa a la Comissió per a dictaminar.)

Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió de Sanitat sobre el Projecte de Llei d'Aigües minero-medicinals i Aigües pures de règim

El Sr. PRESIDENT : Resta pendent de discussió l'art. 53.

El Sr. CUNILLERA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Cunillera.

El Sr. CUNILLERA : Com sigui que la modificació feta a aquest article té relació també amb l'art. 46 del mateix Projecte de Llei, jo pregaria la Presidència que el senyor Secretari dongués lectura als dos articles.

El senyor Secretari dóna lectura als dos articles següents :

«Article 46. Abans d'atorgar permís, cal per

a la dispensació dels tractaments prescrits pels metges tant generals com hidròlegs, que sigui registrada la prescripció al llibre corresponent de la Direcció mèdica de l'estació hidromineral o de l'establiment.

La inscripció del permís i còpia de l'ordenació de tractament serà estès en un llibre talonari especial pel metge director del balneari i haurà de portar un segell de 5 ptes. que haurà d'abonar l'interessat en el moment del lliurament del permís i que haurà d'ésser col·locat a la matriu del talonari i anul·lat pel segell de l'establiment.

Els acollits a l'assistència pública o previsió social, i els subjectes a servei militar o pertanyents a cossos armats, els serà lliurat el permís i vigilat el tractament pel metge hidròleg sense necessitat del segell ni dret a cap emolument.»

Article 53. Amb l'abonament de 10 ptes., el malalt té dret a consultar al metge hidròleg sobre les incidències del tractament durant un període de vint-i-un dies. Per cada nou període de vint-i-un dies o fracció, cobrarà la mateixa quantitat abans indicada.

Els trastorns patològics no imputables al tractament hidromineral seran objecte d'honoraris a part, si no s'escauen en malalts subjectes a règim d'excepció (acollits a assistència pública o a previsió social i individus en servei militar o pertanyents a cossos armats) i es procurarà que als establiments situats en poblacions on hi hagi metges generals, siguin aquests els que s'encarreguin de la cura dels malalts. Els acords reguladors d'aquests serveis seran intervinguts pels organismes professionals competents.»

El Sr. ANDREU : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Andreu.

El Sr. ANDREU : Jo he demanat la paraula per a fer una suggerència a la Comissió.

Hi ha actualment alguns casos en què en una mateixa estació hi ha diversos establiments, i cada un d'ells fa anys que té el seu metge hidròleg. Si avui no es posés un article transitori que salvés els drets que poguessin tenir aquells metges, ens trobaríem que persones que fa 10 ó 12 anys que, amb competència i a satisfacció de tots els concurrents, regeixen aquests establiments o són llurs metges, ara acceptant el criteri que només pogués haver-hi un metge hidròleg a cada balneari, ens trobaríem amb una situació que perjudicaria allò que són els legítims interessos, al meu entendre, d'aquests metges. Per això jo voldria que s'hi posés un article transitori en el sentit que en les estacions d'aigües on hi hagi dos balnearis diferents, dos establiments, i on hi hagi metges que des d'anys ocupin el càrrec de metge hidròleg d'aquests establiments, no es lesionaran llurs interessos; això sempre suposant que en l'esperit de la Llei ja no quedessin salvats aquests drets, i jo voldria que la Comissió o bé acceptés aquesta suggerència, o dongués un aclariment en el sentit que els drets d'aquests metges quedaran salvats en l'esperit d'aquesta Llei.

El Sr. CUNILLERA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Cunillera.

El Sr. CUNILLERA : La suggerència que

fa l'amic senyor Andreu ha estat ja recollida per la Comissió en el diferent articulat d'aquest Projecte de Llei, per quant diu l'art. 58 que : «En tots els establiments d'aigües minero-medicinals, hi haurà, com a encarregat de dirigir el tractament crenoteràpic i Delegat de la Direcció de Sanitat, el metge hidròleg, el qual serà un professional competent en la hidrologia mèdica de cada establiment».

I l'art. 59 encara ho aclareix més, que diu : «La Direcció dels Serveis de Sanitat recollirà les sol·licituds dels metges aspirants acompanyades dels mèrits documentalment comprovats que corresponguin als sol·licitants i, amb elles serà feta una llista dels mèrits de cada sol·licitant per ordre dels serveis prestats a cada establiment. Serà mèrit preferent per a figurar a la terna d'haver exercit efectivament el càrrec de metge hidròleg en un establiment hidromineral, o regió hidromineral durant cinc anys consecutius o deu anys en diferents etapes. El metge hidròleg no haurà de tenir cap defecte físic que l'invalidi per al càrrec i no passarà dels seixanta-cinc anys».

De manera, que l'esperit de la Llei no és pas sacrificar cap metge hidròleg, sinó, senzillament, el que el metge hidròleg de cada establiment no sigui un individu com passava fins ara moltes vegades, que només era una cosa enganxada a l'establiment, sinó que sigui una cosa viva i que sigui un representant permanent en cada establiment, de la Direcció de Sanitat en aquella estació. I no tan sols podrà haver-hi un metge en una població que hi hagi dues o tres estacions termals, sinó que podran haver-n'hi dos o tres, i encara més, si aquestes estacions termals tenen un nombre considerable d'individus que hi van a prendre les aigües, aleshores hi haurà un auxiliar que l'ajudarà a ell; però de cap manera podem admetre un article transitori d'aquesta naturalesa, perquè això voldria implicar el que els articles d'aquesta Llei no estessin prou ben redactats. I creiem que l'amic senyor Andreu comprendrà les raons de què una vegada aprovats els articles en la forma tàcita, i amb les explicacions que creiem haver donat, hi comprendrà la necessitat d'aprovar la Llei tal com ve redactada.

El Sr. ANDREU : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Andreu.

El Sr. ANDREU : Per agrair les manifestacions fetes pel company Cunillera en nom de la Comissió i per a dir com el meu interès era sols que s'aclarís bé l'extrem de què hem parlat, i creient que en diversos articles queda aclarit el punt de vista que he exposat, retiro la meua suggerència i crec que no hi ha cap inconvenient en que es voti la Llei tal com resta redactada.

El Sr. ARMENDARES : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Armendares.

El Sr. ARMENDARES : Per a agrair a la Comissió l'haver volgut incorporar a la Llei les meves suggerències, que no tenien altre objecte que fer beneficiar també les mutualitats i tots els organismes de cooperació i les assegurances socials, els beneficis de les fonts de riquesa i de salut de les nostres aigües medicinals.

El Sr. PRESIDENT: ¿S'aprova? (*Assentiment*). Aprovat. Resta pendent, aquest projecte de Llei, de redacció definitiva i de votació definitiva.

Discussió del Dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei d'Autorització d'una ampliació de crèdit

(*El senyor Secretari dóna lectura al dictamen. Cap senyor Diputat no manifesta desig de fer ús de la paraula.*)

S'aprova, sense discussió, el dictamen. Per haver-hi el quòrum reglamentari, resta aprovat definitivament.

La Llei de referència es publica com a annex a aquest DIARI DE SESSIONS.

Se suspèn la sessió per menys de mitja hora.)

Lectura del Dictamen de la Comissió Especial sobre la proposició de Llei modificant els articles 10, 11, 12 i 13 del Projecte de Llei de Contractes de Conreu

(*Es reprèn la sessió a tres quarts de vuit.*)

El senyor Secretari dóna lectura al següent:)

«DICTAMEN

Reunida la Comissió especial (contractes de conreu), sota la presidència del senyor Pere Cerezo i Hernàez, amb assistència dels Vocals senyors Riera, Sellés, Bru i Jardí, Folch, Dot, Companys, J., Gerhard, Ruiz i Ponseti i Casanelles; actuant de Secretari el senyor Enric Canturri i Ramonet per tal de dictaminar sobre la proposició de Llei signada pels senyors Andreu, Puig i Ferrater, Casademunt, Tauler i Dalmau i relativa a modificacions en els articles del dictamen sobre el projecte de Llei de contractes de conreu, aprovat amb data 7 del mes que som, la Comissió, acorda per unanimitat, de sotmetre a l'aprovació de la Cambra la següent

PROPOSICIÓ DE LLEI

Article 1.er Els arts. 9.e, 10, 11, 12, 13 i 14, aprovats en sessió del dia 7 del corrent mes, quedaran redactats com segueix i passaran a ésser els arts. 10, 11, 12 i 13 del dictamen.

Article 10. La durada mínima dels arrendaments regulats en aquesta Llei serà de sis anys.

Si l'arrendatari, durant el darrer any del termini contractual i almenys sis mesos abans de finir el seu venciment, no avisa a l'arrendador, per escrit, la seva voluntat de donar per acabat el contracte, s'entendrà que opta per la pròrroga tàcita per un període de sis anys més, i així successivament.

Article 11. Quan per circumstàncies ignorades en contractar la continuació dels contractes regulats en aquesta Llei esdevingués perjudicial al conreador, aquest estarà facultat per a fer abandó de la terra o per a fer ús del dret de revisió finit que sigui el primer any agrícola i dintre del segon any.

Quan, per circumstàncies sobrevingudes, la continuació dels contractes regulats en aquesta Llei esdevingués perjudicial al conreador, sempre que el perjudici no sigui inferior al terç del producte mitjà de la terra en un quinquenni, i sigui produït per causes extraordinàries que modifiquin la naturalesa de la terra o de la finca, aquest estarà facultat per a fer abandó de la terra finit que sigui l'any agrícola, o per a fer ús del dret de revisió, però haurà de notificar una o altra decisió abans dels sis mesos darrers de l'any.

Article 12. Tots els contractes de conreu atorgats per l'usufructuari sense consentiment del nu propietari o pel marit sense el de la muller respecte de la terra aportada en dot inestimat, o pels representants legals per si sols o pels administradors judicials, podran ésser objecte d'una revisió especial quan al preu estipulat que deürà exercitar-se pel propietari davant de la Junta arbitral dintre els sis mesos després d'haver entrat en el ple domini de la seva propietat. També tindran dret a l'exercici, dintre el mateix espai de temps, del dret de reserva establert en l'art. 15 d'aquesta Llei.

Article 13. Els contractes de conreu atorgats o que s'atorguin per fiduciari reservista, comprador a carta de gràcia o empenyorament, o per altres titulars de domini o dret real amenaçat de revocació, si es produeix aquesta, donaran dret al propietari a la revisió especial i al dret de reserva exercits en la forma disposada en l'article anterior.

Aquesta disposició és aplicable a les situacions jurídiques d'hereu aparent i posseïdor civil.

Article 2.ª Aquestes modificacions seran incorporades immediatament al dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei de contractes de conreu.

Palau del Parlament, 14 de febrer del 1934. — El President, Pere Cerezo i Hernàez. — El Secretari, Enric Canturri i Ramonet.»

Lectura del Dictamen de la Comissió Especial (Contractes de Conreu) proposant una nova redacció dels articles 15 al 26 del Projecte de Llei de Contractes de Conreu

(*El senyor Secretari dóna lectura al següent:)*

«DICTAMEN

Reunida la Comissió Especial (Contractes de conreu), sota la presidència del senyor Pere Cerezo i Hernàez, amb assistència dels Vocals senyors Riera, Sellés, Bru i Jardí, Folch, Dot, Companys J., Gerhard, Ruiz i Ponseti, i Casanelles; actuant de Secretari el senyor Enric Canturri i Ramonet, per tal d'estudiar detingudament les esmenes presentades als arts. 14 al 25 (15 al 26 del dictamen), la Comissió ha cregut convenient recollir l'esperit d'algunes esmenes i redactar de nou l'articulat esmentat; i acorda per unanimitat proposar a la Cambra l'aprovació dels articles següents:

Article 14. En acabar el termini contractual o alguna de les seves pròrroques, el propietari podrà donar per finit el contracte i reprendre la terra quan s'obligui a conrear-la directament ell o els seus des-

cendents o afillats de dret que facin vida comú amb ell.

El propietari cap de casa només podrà fer ús d'aquest dret pel que toca a terres a les quals pugui atendre amb el treball propi i amb el dels seus ascendents i descendents directes, germans o afillats de dret, de manera que si utilitza el treball de jornal·ler en proporció superior a l'establerta en l'art. 7.ª, s'entendrà que no compleix aquesta condició.

Aquesta facultat del propietari està condicionada:

a) Al requisit de notificar-ho al conreador un any abans del termini de duració del contracte o de la pròrroga en curs.

b) A conrear directament la terra per un termini no menor a sis anys.

c) A que les terres no estiguin subjectes al dret d'adquisició regulat en aquesta Llei.

d) A pagar les millores al conreador en la forma fixada en aquesta Llei, i de més a més una indemnització equivalent a una anualitat de renda per cada sis anys que porti de durada el contracte.

Article 15. L'arrendatari que per haver fet ús el propietari del dret de reserva establert en l'article anterior hagi estat privat de la terra abans arrendada, podrà tornar a la terra en les condicions que la tenia abans i amb els mateixos drets anteriorment adquirits en els casos següents:

a) Si el propietari que s'hagués reservat terra per a conrear-la directament no ho fes o no ho fes amb la forma i en el període de temps fixats en l'article anterior.

b) Si el dit propietari arrendés la finca a un tercer durant els sis anys de conreu obligatori.

c) Si el propietari deixés la terra improductiva en l'esmentat període.

Si el propietari vengués la terra abans d'acabar el període obligatori de conreu directe, estarà obligat a indemnitzar a l'arrendatari amb l'import de sis anys de preu d'arrendament.

Article 16. Els drets i obligacions derivades dels contractes de conreu, subsisteixen encara que la propietat de la terra sigui tramesa a títol universal o singular, lucratiu o onerós o que s'hi constitueixi un dret real.

Article 17. El dret del conreador derivat dels contractes de conreu, es transmet, per causa de mort, als seus hereus legítims o testamentaris si ho són els seus ascendents o descendents directes, la seva esposa o els seus afillats de dret i els seus adquirents queden subrogats activament i passivament en la seva condició jurídica.

Els adquirents del dret per causa de mort podran donar per finit el contracte avisant per escrit al propietari, abans de transcórrer els tres mesos següents a la mort del causant, però hauran de continuar el conreu fins a l'acabament de l'any agrícola en curs.

Article 18. El dret del conreador, derivat d'un contracte de conreu, no pot ésser embargat.

Els fruits pertanyents al conreador sols podran ésser embargats en una meitat del seu import.

Article 19. Queden suprimits els subarrendaments i, en general, tot contracte de conreu que tingui per objecte el dret derivat d'un altre contracte d'igual naturalesa, però seran permesos els relatius a aprofitaments parcials dels productes

obtinguts i que, per a millor benefici, exigeixin la intervenció d'altri.

Els contractes de sub-arrendament existents es consideraran transformats en contractes d'arrendament entre el propietari i el sub-arrendatari, mitjançant que aquest dedueixi la corresponent petició davant la Junta arbitral durant el primer any de vigència d'aquesta Llei.

Transcorregut aquest primer any de vigència de la Llei sense que el sub-arrendatari faci ús del dret que li dona el paràgraf anterior, podrà el sub-arrendador, durant el mig any següent, desnonar-lo. Després del primer any i mig de vigència d'aquesta Llei naixerà a favor del propietari l'exercici del dret que li dona l'apartat c de l'art. 23.

Per excepció, el conreador, per vellesa o impossibilitat física, els representants legals dels seus hereus menors d'edat i la vídua que hagi adquirit del marit el dret de conreu, podran subarrendar. Aquests subarrendaments sols subsisteixen mentre concorrin les expressades circumstàncies en els respectius subarrendadors.

Article 20. L'arrendament s'extingeix:

a) Pel termini del plaç establert.

b) Per la resolució del contracte.

c) Per la pèrdua de la cosa arrendada.

Article 21. L'incompliment d'obligacions contractuals o legals del contracte de conreu, per un dels interessats, donarà dret a l'altre a demanar la rescissió del contracte. El que hagi complert les obligacions legals o contractuals tindrà dret a demanar la indemnització dels danys i perjudicis soferts i la resolució del contracte, o sols aquella indemnització si renúncia a la resolució del contracte.

Article 22. L'arrendador podrà desnonar judicialment a l'arrendatari, únicament, per alguna de les causes següents:

a) Per haver fet ús el propietari del dret de reserva en les condicions previstes en aquesta Llei.

b) Per manca de pagament de l'arrendament convingut en el contracte.

c) Per subarrendament atorgat per l'arrendatari fora dels casos previstos en l'art. 20.

d) Per deixar de conrear la terra per abandó de més d'un any o per destinar-la a un ús que no sigui el de conreu.

Article 23. No s'entendrà per incompliment l'adopció de conreadors de noves fórmules, procediments o elements que tendeixin a intensificar o millorar la producció agrícola, sense minva de la fertilitat natural de la terra.

L'arrendatari podrà evitar el desnonament consignant en la taula del Jutjat, dintre dels vuit dies següents a la citació, l'arrendament endarrerit juntament amb l'import de les costes causades per la seva culpa fins al moment de la consignació.

El desnonament per les causes a, b i c de l'article anterior es tramitarà per la jurisdicció ordinària seguint la Llei d'Enjudiciament Civil. El desnonament per la causa d requerrà una resolució prèvia favorable de la Junta arbitral del districte.

Article 24. En tot cas de resolució del contracte l'arrendatari tindrà dret a continuar en la finca fins l'acabament de l'any agrícola.

Article 25. En cas d'expropiació forçosa, l'ar-

rendatari que porti més de deu anys en la finca tindrà dret a un terç del preu abonat a un propietari.

Palau del Parlament, 14 de febrer del 1934. — El President, Pere Cerezo. — El Secretari, Enric Canturri.»

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dijous

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió de Justícia i Dret sobre el Projecte de Llei creant el Tribunal de Cassació de Catalunya.
3. Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió Especial sobre el Projecte de Llei de contractes de conreu.
4. Discussió del Dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei de Transfèrències de crèdit.

5. Votació definitiva del Projecte de Llei d'aigües minero-medicinals i d'aigües pures de règim.

6. Votació definitiva dels arts. 182 al 208 de la segona part del Projecte de Llei municipal de Catalunya.

7. Discussió del Dictamen de la Comissió Especial sobre la proposició de Llei modificant els articles 10, 11, 12 i 13 del Projecte de Llei de Contractes de Conreu.

8. Discussió del Dictamen de la Comissió Especial (Contractes de Conreu), proposant una nova redacció dels arts. 15 al 26 del seu dictamen primitiu sobre el Projecte de Llei de Contractes de Conreu.

9. Discussió del Dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei relatiu a la concessió de pensions als hereus de Pere Màrtir Rosell i Vilar i de Rafael Campalans i Puig.

(S'aixeca la sessió a tres quarts de vuit i cinc minuts de la vetlla.)

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

de Bases de la Cooperació per a Cooperatives, Mutualitats i Sindicats Agrícoles

DEFINICIÓ I PRINCIPIS GENERALS

Article 1.º S'entendrà per Societat Cooperativa, Sindicat Agrícola o Mutualitat als efectes d'aquesta Llei, l'Associació de persones naturals o jurídiques que es proposen millorar la situació econòmica i social dels seus components, establint una comunitat voluntària en la qual el servei mutu i la col·laboració pecuniària de tots els membres permetin realitzar la funció que es proposa: treball, producció, distribució, consum, crèdit, previsió, assegurança o qualsevulla altra finalitat que tendeixi a millorar les relacions humanes, a posar els interessos col·lectius per damunt de tota idea de benefici particular i a suprimir tot lucre entre els seus associats i entre aquests i la societat respectiva.

Per a la realització de les previsions, assegurances, gestions o finalitats socials, la Generalitat de Catalunya es valdrà de les societats acollides a aquesta Llei, les quals seran considerades d'interès públic i tindran plena personalitat jurídica, podent exercir tots els drets i accions que els corresponguin de conformitat amb les lleis i llurs respectius reglaments.

Són condicions legals i necessàries per a totes les Cooperatives, Sindicats i Mutualitats:

Primera. — Esser regides en plena autonomia dins del legislat pels seus propis Estatuts i els acords de l'assemblea general i estar lliure de tota dependència d'organismes polítics i religiosos.

Segona. — El nombre de socis serà il·limitat i el seu creixement no podrà impedir-se ni estatutàriament ni de fet.

Tercera. — Igualtat del dret de vot per a tots els socis.

Quarta. — Que cap funció directiva o de gestió estigui vinculada en persona o entitat determinada ni sigui delegada a cap empresa gestora. Ningú no podrà pertànyer a una societat d'aquestes en concepte d'empresari, contractista, soci capitalista o cosa semblant. No podrà haver-hi tampoc accions preferents ni parts de fundador ni cap combinació que tendeixi a assegurar privilegis o

avantatges especials a determinades persones o societats, essent nul de tot acte o acord contrari a aquesta disposició.

Cinquena. — Que si es distribueixen excedents es faci el repartiment proporcional a la participació de cada associat en les operacions socials.

Article 2.º Les Lleis assenyalaran el mínim de socis necessari per a constituir-se en cooperativa, mutualitat o sindicat agrícola.

Article 3.º L'ús de la denominació de Cooperatives, Mutualitats i Sindicats Agrícoles correspon exclusivament a les societats classificades com a tals d'acord amb la present Llei. Cap altra associació, societat, companyia o establiment no podrà usar com a denominació, subtítol, rètol, etiqueta, membret, anunci ni en document de cap mena, la paraula «Cooperativa», «Mutualitat» o «Sindicat Agrícola» ni cap altra en sentit semblant o que pugui donar lloc a confusions.

Article 4.º Per l'organisme que dependrà dels departaments d'Economia i Agricultura i que en aquesta Llei es determinarà, es portarà el Registre especial de Cooperatives, Mutualitats i Sindicats Agrícoles.

Aquestes entitats no podran fer cap classe d'operacions mentre no estiguin inscrites al Registre, prèvia aprovació de llurs estatuts pel Departament d'Economia i Agricultura, amb l'informe favorable de l'organisme competent.

Article 5.º Els majors de setze anys no necessiten l'autorització expressa de llurs pares, tutors o procuradors, ni la dona casada no necessita tampoc llicència del marit per a formar part d'una mutualitat, sindicat agrícola o cooperativa de responsabilitat limitada, intervenint en les operacions socials i abonar o percebre les quantitats que estatutàriament li corresponguin.

No podran exercir càrrecs directius sense l'autorització dels pares o tutors, els que no gaudeixin de la plenitud de llurs drets civils.

Article 6.º Seran considerades subjectes a la present Llei les seccions organitzades per entitats d'altre ordre o per associacions professionals, men-

tre tinguin establerta una separació absoluta de fons i de comptabilitat.

Article 7.e Els creditors dels associats no tindran cap dret sobre els béns de l'associació ni sobre la participació de l'associat en l'haver social per a obtenir penyora o pagament del que se'ls doni.

Unicament podrà sol·licitar-se embargament o execució damunt de les impositcions voluntàries que sobrepassin l'aportació individual estatutària, i la societat disposarà per a satisfer les corresponents quantitats dels mateixos terminis de què disposaria si hagués de reintegrar-les a la societat.

Article 8.e A totes les entitats hi haurà una Junta Directiva formada almenys per cinc individus. En les cooperatives i sindicats, a més serà obligatori el funcionament d'una Comissió d'Inspecció de Comptes, formada per tres o més individus elegits anualment per la Junta General. La Comissió Inspectora podrà convocar per ella mateixa la Junta General per als casos que consideri greus i d'urgència.

En les disposicions legals i particulars de la cooperació, es faran constar els casos en què els individus de la Junta Directiva no podran ésser funcionaris de l'entitat ni actuar a la vegada en la Junta Inspectora.

Article 9.e Les designacions per a les Juntes o Consells Directius i Comissions Especials i tota mena d'autoritzacions i manaments per actuar en nom de la societat, seran revocables per acord de l'Assemblea General, convocada a l'efecte, pres almenys per majoria absoluta dels assistents, sense que pugui prevaler cap pacte en contrari.

Article 10. Les cooperatives, sindicats i mutualitats, portaran llur comptabilitat i llurs Registres d'acord amb les instruccions i models aprovats pel Departament d'Economia i Agricultura, procurant sempre que hi imperi la major claretat i senzillesa possibles.

Article 11. En les mutualitats i sindicats que tinguin sucursal o seccions en diverses localitats, els estatuts podran autoritzar la celebració d'Assemblees de segon grau en les condicions i amb les limitacions que reglamentàriament s'estableixin.

La mateixa norma regirà per a les cooperatives de poblacions de més de 100.000 habitants que tinguin més d'una sucursal oberta i comptin amb un mínim de 200 socis cadascuna.

Article 12. Les cooperatives, mutualitats i sindicats agrícoles es podran constituir en forma popular o mercantil segons quina sigui la finalitat que persegueixin.

Són populars les constituïdes per persones naturals i jurídiques amb la finalitat de millorar les condicions de la vida del treball dels obrers i classes modestes per mitjà de l'actuació econòmica col·lectiva. Les característiques que han de reunir per tenir aquesta classificació, es determinarà en Lleis particulars.

Són mercantils les constituïdes per persones naturals o jurídiques de tota condició que tractin de millorar el rendiment de llurs negocis per mitjà de l'organització del tipus cooperatiu.

Es classificaran en:

a) Cooperatives de consumidors, de producció i treball, de transports, de crèdit, mixtes, de pesca i serveis marítims, escolars, sanitàries i mercantils.

b) Mutualitats (cooperatives de previsió i assegurances).

c) Sindicats agrícoles (cooperatives agrícoles).

REGISTRE I CLASSIFICACIÓ

Article 13. Les persones que tractin de constituir una cooperativa, mutualitat o sindicat ho comunicaran al Registre de la Secció de Cooperació del Departament d'Economia i Agricultura, acompanyant tres còpies dels Reglaments pels quals hagin de regir-se. La comunicació i les còpies dels reglaments o estatuts hauran d'ésser subscrites, almenys, per cinc individus majors d'edat amb expressió dels respectius domicilis i professions. Aquestes darreres no caldrà que s'expressin quan es tracti de cooperatives escolars.

Registrats els estatuts, passaran al Consell Superior de la Cooperació per a llur aprovació i classificació.

Aquest, en el termini d'un mes, assenyalarà, si s'escau, les modificacions a fer i ho comunicarà als interessats perquè les portin a cap. Passat aquest temps, si no ha estat comunicat res, es consideraran aprovats.

S'entendrà per abandonada la petició si els iniciadors deixessin passar més de dos mesos sense trametre els documents degudament corregits.

Tant a la constitució com en tota reforma haurà d'informar la Federació respectiva.

Article 14. Durant els tres mesos següents a l'aprovació dels reglaments o estatuts podrà celebrar-se la sessió de constitució des de la data de la qual començarà a comptar la duració de la societat. En l'acta de constitució es consignaran els noms dels membres designats per a ocupar els càrrecs de la Junta Directiva.

En el termini de sis dies es trametrà al Registre una còpia de l'acta de constitució autoritzada pel President i Secretari de l'assemblea, fent-hi constar el nombre d'assistents.

Article 15. Quan els estatuts no siguin admesos i, per tant, negada la inscripció al Registre, i quan la classificació provisional o definitiva es cregui equivocada, es podrà recórrer, en el termini de trenta dies, contra l'acord del Consell Superior de la Cooperació davant el Conseller d'Economia i Agricultura.

Article 16. La inscripció al Registre serà gratuïta.

Les certificacions que per ell siguin lliurades es faran en paper comú.

La còpia diligenciada de l'acta de constitució i dels estatuts amb l'anotació d'inscripció equivaldrà, per a tots els efectes legals, a una escriptura pública.

FEDERACIONS

Article 17. Per al millor desenvolupament de llurs activitats, les societats acollides a aquesta Llei podran constituir-se en federacions locals, comarcals i generals.

Per a finalitats particulars podran fer-se enteses de caràcter temporal.

En aquestes enteses podran entrar les institu-

cions d'assistència social i les corporacions de caràcter públic.

Article 18. Les Federacions i enteses es subjectaran a les condicions que assenyala l'art. 1.º i tindran totes les prerrogatives establertes en aquesta Llei.

Article 19. En cas d'existir diverses Federacions d'una mateixa classe, seran reconegudes pel Consell Superior de la Cooperació les que siguin generals, i entre aquestes la de major nombre de socis i que reuneixi les condicions de l'art. 21.

Als efectes de designar delegats per al Consell Superior de la Cooperació, el vot de cada Societat no podrà computar-se més que a una sola Federació, en cas que estigui associada a diverses.

Article 20. No podrà formar-se cap Federació amb el propòsit d'actuar amb influència a tot el territori de Catalunya si no compta amb una tercera part de les entitats constituïdes legalment de la seva classe.

Article 21. Per a ésser reconeguda una Federació, seran condicions precises:

Primera. — Reunir, almenys, el 20 per 100 de les associacions de la classe corresponent existent a Catalunya.

Segona. — Que el valor total d'afers en un any dividit pel nombre de socis doni un coeficient mínim de 100 pessetes.

Les Mutualitats queden exceptuades de complir aquesta condició.

Les dades per als càlculs dels coeficients esmentats, seran les del balanç de l'any anterior, practicant el Consell Superior de la Cooperació o el Consell d'Economia i Agricultura quantes investigacions cregui pertinents per a comprovar-ne l'exactitud.

CONSELL SUPERIOR DE LA COOPERACIÓ

Article 22. En el termini màxim de dos mesos després d'aprovaada aquesta Llei, es constituirà el Consell Superior de la Cooperació, que serà l'organisme encarregat de l'estudi, proposició i difusió de les disposicions legals referents a la cooperació; fomentar, afavorir i registrar el moviment cooperatiu català; inspeccionar les societats i tutelar-les quan sigui necessari. El Consell dependrà directament del Departament d'Economia i Agricultura.

El Consell Superior de la Cooperació estarà integrat pels representants següents:

Dos, elegits pel Conseller d'Economia i Agricultura d'entre els Diputats del Parlament de Catalunya.

Quatre, designats per la Federació de Cooperatives, distribuïts un per cada una de les de Consum, Producció, Sanitària i Pòsits.

Dos, designats per la Federació de Sindicats Agrícoles.

Dos, designats per la Federació de Mutualitats.

El Departament d'Economia i Agricultura hi tindrà un representant lletrat.

La Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu de la Generalitat hi tindrà un representant.

El President del Consell Superior de la Coope-

ració serà nomenat pel Govern de la Generalitat a proposta del Conseller del Departament d'Economia i Agricultura, lliurement entre les persones que s'hagin distingit pels seus estudis i actuació en la matèria.

Article 23. El Cap del Servei de Cooperació del Departament serà amb caràcter permanent Secretari del Consell Superior, aquest càrrec tindrà per objecte reunir i coordinar totes les dades i totes les activitats del servei, per a la més perfecta orientació dels components del Consell Superior de la Cooperació.

El Consell es proveirà del personal subaltern necessari, en el Departament d'Economia i Agricultura. Els funcionaris seran nomenats pel Conseller del Departament.

El Conseller d'Economia i Agricultura, a iniciativa seva o a petició del Consell Superior de la Cooperació, podrà requerir l'assessorament de funcionaris tècnics de la Generalitat en cada cas que s'escaigui.

Article 24. Els representants de les organitzacions federatives actuaran almenys durant dos anys des de la data de llur designació.

Article 25. El Consell Superior de la Cooperació funcionarà a partir de la seva constitució, i es reunirà almenys una vegada al mes. En la primera reunió es nomenarà una ponència permanent que estarà integrada per un representant de cooperatives, un de sindicats agrícoles i un de mutualitats i el Cap del Servei de Cooperació del Departament d'Economia i Agricultura, i el President del Consell. Aquesta ponència exercirà el control del servei i prepararà el treball per a les reunions del ple. En les reunions plenàries del Consell serà exposat tot el que hagi tractat o elaborat la ponència per a ésser discutit, aprovat o rectificat.

Article 26. El Consell Superior de la Cooperació tindrà plena personalitat jurídica pròpia per a contractar i realitzar els actes que convingui per al compliment del seu comès, d'acord amb les Lleis.

Article 27. El Consell Superior de la Cooperació haurà d'ésser necessàriament reunit:

Primer. — Sempre que es tracti de formular o dictaminar alguna disposició de caràcter general que afecti les entitats.

Segon. — En els casos que estableix la Llei i llurs reglaments.

Article 28. Els recursos econòmics del Consell Superiors de la Cooperació seran:

Primer. — Les quantitats que se li assignin en el Pressupost de la Generalitat.

Segon. — Els productes de les seves publicacions i els seus béns en general.

Tercer. — Les quantitats que rebí en concepte de llegats, subvencions i donatius.

Quart. — L'import de les penyores que imposi.

Cinquè. — Qualsevol altre ingrés que sigui autoritzat pel Parlament de Catalunya.

Article 29. El Consell Superior de la Cooperació actuarà com a òrgan consultiu dels diversos Departaments de la Generalitat de Catalunya en totes les matèries que afectin les activitats i interessos de les associacions acollides a aquesta Llei.

Les dependències oficials facilitaran al Consell Superior de la Cooperació totes les dades i informacions que aquest necessiti per al compliment del seu comès.

Article 30. El Consell Superior de la Coopera-

ció manarà fer inspeccions periòdiques a les entitats compreses en aquesta Llei.

Article 31. El Consell Superior de la Cooperació proposarà al Conseller del Departament les disposicions que shagin de prendre per a difondre l'ensenyament de la cooperació en tots els centres docents de Catalunya i els plans apropiats.

INSPECCIONS

Article 32. Es practicaran inspeccions a les entitats almenys una vegada cada dos anys sense perjudici de fer les extraordinàries que siguin necessàries.

Podrà fer-se la inspecció:

Primer. — Per Inspectors especials nomenats pel Conseller a proposta del Consell Superior de la Cooperació.

Segon. — Per Inspectors autoritzats per a casos concrets i determinats. Aquests Inspectors hauran d'ésser funcionaris tècnics del Departament d'Economia i Agricultura.

En el cas que sigui necessari per la seva importància, podran nomenar-se Comissions Inspectores formades per dos Vocals del Consell Superior de la Cooperació, assistits, si convé, per un funcionari tècnic i administratiu del Departament.

La inspecció serà sempre general per a totes les activitats de l'entitat.

Les organitzacions federatives constituïdes per les associacions acollides a aquesta Llei, que tinguin representació en el Consell Superior de la Cooperació, tindran facultats d'inspecció sobre les entitats de la seva classe. Aquesta funció l'exerciran amb l'objecte essencial de corregir els errors, els abusos o les desviacions de les entitats inspeccionades. Amb aquest objecte s'aplicarà la inspecció al compliment dels estatuts socials i al funcionament de les obres de solidaritat que tinguin establertes.

Els Consells directius de les federacions podran delegar la funció inspectora que els és atribuïda en persones de llur confiança, les quals actuaran sota la responsabilitat dels mandataris.

Els Inspectors de les federacions no imposaran penyores, limitant llur actuació a trametre llur informe al Consell Superior de la Cooperació.

Article 33. Les persones designades pel Consell Superior per a la inspecció de les entitats, seran conceptuades com autoritats als efectes de la responsabilitat imputable a qui atempti contra ells, ja sigui en actes de servei o fora d'ells, dimanats d'aquell motiu.

Article 34. Les inspeccions tindran primordialment caràcter preventiu. Els inspectors assessoraran les entitats inspeccionades en cada cas, ajudant-les a evitar les infraccions.

Article 35. Els Inspectors no podran, sota pena d'exoneració i sense perjudici de les altres que corresponguin:

Primer. — Inspeccionar entitats de les quals siguin socis.

Segon. — Comunicar a altres persones els actes de les entitats que coneguin per raó de llur comès.

Tercer. — Exercir fora de les funcions públiques, professió lucrativa en afers relacionats amb les societats inspeccionades.

IMPOSICIONS DE MULTES

Article 36. Quan calgui imposar sancions, es seguiran les normes següents:

Primera. — L'Inspector que observi una infracció, extindrà la corresponent acta i farà l'oportuna consignació en el llibre de visites.

Les actes, àdhuc quan no hi figuri la signatura del representant de l'entitat visitada, es consideraran com a documents provatoris dels punts de fet observats per l'Inspector, salvant demostració en contra.

Segona. — L'acta d'infracció es trametrà al consell superior de la cooperació acompanyada d'un ofici amb l'exposició sucinta del cas i assenyalant la sanció procedent a judici de l'Inspector.

Es trametrà una còpia de l'acta a l'entitat per tal que pugui presentar al consell superior de la cooperació l'escrit de descàrrecs en un termini de quinze dies.

Tercera. — El Consell farà l'oportú expedient, podrà practicar les comprovacions que estimi necessàries i adoptarà una resolució dintre del termini de quinze dies a comptar del dia que hagi rebut la comunicació de l'Inspector.

La resolució serà notificada a l'entitat interessada per correu certificat o per mitjà de l'Ajuntament.

Article 37. Contra l'acord del consell superior de la cooperació, es podrà recórrer davant el Conseller d'Economia i Agricultura, d'acord amb les normes següents:

Primera. — L'entitat multada podrà presentar el recurs dintre el termini de quinze dies, a comptar de la data de notificació de la multa, amb la prova documental que estimi pertinent.

Segona. — No s'admetrà el recurs si no va acompanyat de la còpia literal del document justificatiu d'haver-se dipositat a la Caixa d'Estalvis de la Generalitat l'import de la multa.

Tercera. — Contra la resolució del Conseller, no hi haurà lloc a cap altre recurs.

Article 38. En cas de no recórrer l'entitat multada, haurà de dipositar directament l'import de la multa al consell superior de la cooperació dintre el termini concedit per a interposar recurs.

Article 39. Incorreran en multa de 10 a 100 pessetes, les entitats que no trametin al registre o a la dependència que procedeixi, els documents prescrits legalment, i les que no facilitin les dades que els siguin demanades per la dependència o al funcionari competents.

Les altres multes seran d'un mínim de 10 pessetes i d'un màxim de 1.000 ptes.

En cas greu de reincidència, podrà doblar-se el màxim indicat.

En les lleis especials s'assenyalaran els casos en què hauran d'ésser multades les entitats i la quantia de les multes.

CRÈDIT

Article 40. El Departament d'Economia i Agricultura de la Generalitat de Catalunya o l'organisme de crèdit degut, podrà fer préstecs a les societats classificades com a populars, per un

termini no superior a vint anys, l'interès del qual no excedirà d'un 5 per 100.

Podrà acceptar-se com a garantia del préstec :

a) La hipoteca fins el 50 per 100 de l'import real de les finques o maquinària.

b) La pignoració de productes amagatzemats en la proporció del 75 per 100 del valor del seu preu corrent.

c) La pignoració de valors públics i industrials cotitzables oficialment a Borsa, fins el 75 per 100 del valor de llur cotització.

d) Amb les quantitats que s'acreditin per certificacions d'obres o de factures conformades de gèneres o productes, realitzades o facilitats a Corporacions públiques, fins el 75 per 100 del seu valor.

e) Amb la garantia personal de socis abundantment solvents, de l'entitat.

Atenent el termini del préstec i la naturalesa de les espècies pignorades, en l'escriptura es preveurà la manera de substituir-les i renovar-les.

De la mateixa manera es preveurà a favor de la Generalitat o de l'organisme que la substitueixi en la funció de crèdit, la reserva de poder exigir en qualsevol moment, la reposició de garantia quan per efecte de desvalorització de la cosa penyorada no quedessin coberts els tipus de valors atribuïts en les lletres b i c.

Article 41. Per a la concessió dels préstecs seran necessàries les condicions següents :

Que la societat sollicitant porti, almenys, un any de funcionament normal.

Que la societat tingui garantit, amb aplicació exclusiva al pagament de l'obra o de l'adquisició, una tercera part, almenys, del seu import total, o que les seves reserves, garanties o ingressos normals permetin la realització de l'objecte i la cancel·lació del préstec en el termini convingut.

Article 42. El Departament d'Economia i Agricultura o l'organisme que el substitueixi en la funció de crèdit, podrà concedir l'apertura de comptes corrents de crèdit per un termini de noranta dies prorrogables per períodes d'igual duració, a les cooperatives de segon grau que relacionin les de productors amb les de consumidors.

L'organisme competent determinarà en cada cas la naturalesa i quantia de la garantia a exigir i dels interessos corresponents.

Article 43. Quan el tipus d'interès no sobrepassi del 4'5 per 100, el Consell Superior de la Cooperació podrà augmentar-lo en un 0'5 per 100 amb destí al fons per a difusió i el foment de la cultura agrària, cooperatista i mutualista.

Article 44. Totes les peticions de préstec hauran d'obtenir l'informe favorable del Consell Superior de la Cooperació.

Article 45. El Departament d'Economia i Agricultura podrà concedir primes per a la construcció de locals per als serveis de les entitats populars en les condicions que reglamentàriament es determinin en forma anàloga a la que sigui establerta per a les cases barates.

Article 46. El Departament d'Economia i Agricultura, previ informe favorable del Consell Superior de la Cooperació, en el sentit d'assegurar la subsistència normal de l'entitat peticionària, estarà autoritzat per a concedir subvencions

proporcionals a la importància econòmica de la mateixa, i per una sola vegada a les cooperatives populars que portin més de cinc anys de funcionament regular i que passin moments crítics per causes alienes a la voluntat de llurs components.

Article 47. Anualment es consignarà als Pressupostos de la Generalitat una quantitat per a concedir les primes i subvencions a què fan referència els arts. 45 i 46 anteriors.

MODIFICACIÓ I DISSOLUCIÓ

Article 48. No serà vàlida cap modificació dels estatuts si no és anotada al Registre i aprovada pel Consell Superior de la Cooperació.

Les modificacions dels Estatuts que afectin la responsabilitat amb tercers persones s'entendran fetes sense perjudici dels compromisos contrets.

Article 49. Les entitats es dissoldran :

Per resolució de l'autoritat competent, d'acord amb la Llei.

Per qualsevol motiu assenyalat en els estatuts com a dissolució.

Per haver-se reduït el nombre de socis a menys del legalment necessari per a constuir-se la societat segons les Lleis i els estatuts.

Per acord de la Junta general extraordinària, amb les garanties que els estatuts assenyalin.

Article 50. Quan es dissolgui una cooperativa, sindicat o mutualitat, la designació de liquidadors es farà tal com determinin els seus estatuts. Si passat un mes, a comptar de l'acord de la dissolució, no haguessin començat les operacions o s'interrompessin una vegada començades, a petició de part interessada, a proposta del Consell Superior Cooperatiu, el Conseller d'Economia i Agricultura designarà un o diversos Comissaris encarregats de realitzar amb la màxima rapidesa les operacions de liquidació.

Article 51. En liquidar una cooperativa, sindicat o mutualitat no podrà ésser adjudicat a cap soci un valor superior al que li correspondria si ell s'hagués separat de la societat voluntàriament.

Les quantitats procedents dels fons de reserva obligatòria no podran ésser repartits, en cap cas, entre els socis. Seran adjudicades a l'obra d'ensenyament o d'assistència social que l'assemblea general acordi, seguint les normes que estableixin els estatuts socials.

Totes les quantitats sobre la destinació de les quals no s'hagi pres resolució oportunament i en la deguda forma, seran aplicables al fons per a la difusió de l'ensenyament de la cooperació.

Article 52. El darrer President de qualsevol entitat, unió o federació que es dissolgui vindrà obligat a donar-ne compte al Registre dintre el termini de vuit dies, a comptar de la data de l'acord de la dissolució.

Igualment s'haurà de comunicar qualsevol interrupció de les operacions socials.

A manca de President, les obligacions a les quals es refereix el present article corresponen, pel mateix ordre que s'indica, al Vice-president, al Secretari i a tots els individus de la darrera Junta Directiva. Quan es tracti d'organitzacions cooperatives escolars l'obligació correspondrà també als caps de l'establiment en què radiquin.

ECONOMIA DE LES COOPERATIVES

Article 53. Les entitats acollides a aquesta Llei que obtinguin préstecs o qualsevol altre mena d'ajut en metàl·lic de la Generalitat o dels organismes de crèdit que en depenguin hauran de subjectar-se a les normes que el Consell Superior de la Cooperació els dicti per tal que estableixin en el desenvolupament de les seves activitats econòmiques una ponderada relació entre el seu capital circulant i l'immobilitzat en edificis, mercaderies en dipòsit i altres inversions no realitzables a curt termini.

Article 54. Quan de l'examen dels balanços es noti que una entitat, tot i mantenint-se dintre de la Llei, segueix pràctiques perilloses per a la seva prosperitat, se li trametrà comunicació fent-li notar les anomalies i indicant-li el mitjà per a corregir-les per tal de què resti ben afiançada la seva solvència i garantits els interessos dels seus associats.

Article 55. Les entitats que estableixin o tinguin establertes Caixes d'Estalvi no podran emprar les quantitats en dipòsit més que en operacions a curt termini, i hauran de tenir les mateixes disponibilitats a què legalment vinguin obligades les Caixes d'Estalvi que funcionin sota el patronatge oficial.

DISPOSICIONS GENERALS

Article 56. Totes les entitats compreses en aquesta Llei queden obligades a sotmetre la resolució de les diferències que sorgeixin entre elles i llurs socis o altres entitats, a les federacions respectives, i entre federacions i entitats que les formin al Consell Superior de la Cooperació.

En el primer cas, les resolucions de les federacions seran apel·lades davant el Consell Superior de la Cooperació.

En el segon cas, contra la resolució del Consell Superior de la Cooperació, les parts podran recórrer en darrera instància davant el Conseller d'Economia i Agricultura.

Article 57. Les societats i federacions acollides en aquesta Llei i que siguin qualificades com a populars pel Consell Superior Cooperatiu, gaudiran de totes les exempcions i avantatges que la legislació general de la República reconeixi a les nomenades cooperatives obreres i a les mutualitats, cooperatives i sindicats agrícoles en general, així com de les que en l'esdevenidor els puguin ésser concedides. Podran litigar a títol de pobres, ja com a actor o bé com a demandat.

Article 58. Les exempcions i beneficis de tota mena concedits a les societats acollides a aquesta Llei, seran aplicables a llurs obres socials sense perjudici dels altres avantatges que en virtut de disposicions especials puguin correspondre'ls, i sempre que les esmentades obres socials, figurin en la llista de les aprovades oficialment. Per a la determinació de drets-havents, així com per a la tramitació d'expedients successoris, d'incapacitació, absència, etc., s'aplicaran els beneficis de les Lleis socials vigents.

Article 59. Estaran exemptes igualment de tota mena d'impostos i tributs per part del Govern de la Generalitat, i no podran ésser incloses en els repartiments municipals. Es lliuraran d'ofici i amb exempció de drets, els certificats dels registres ofi-

cials reclamats, per les societats acollides a la present Llei.

Article 60. Els edificis propietat de les cooperatives, mutualitats i sindicats agrícoles, gaudiran dels beneficis que la Llei reconegui a les cases barates.

Article 61. Les entitats acollides a aquesta Llei només es consideraran afectades per les Lleis que en l'esdevenidor dicti el Parlament de Catalunya, quan en llur text se'n faci menció expressa.

Article 62. En el termini de sis mesos, a comptar de la promulgació d'aquesta Llei, les entitats no acollides a la mateixa i que ostentin en llur rètol o denominació social el nom de cooperativa, mutualitat o sindicat agrícola o denominació derivada que pugui prestar-se a la confusió, hauran de procedir al canvi de nom, a menys que la seva denominació vagi precedida del seu caràcter específic mercantil.

Article 63. El servei d'estadístiques anirà a càrrec del Departament d'Economia i Agricultura, d'acord amb els models que facilitarà el Consell Superior de la Cooperació. El Reglament disposarà la formació d'un cens, i les federacions vindran obligades a cooperar-hi.

Article 64. Totes les societats acollides a aquesta Llei estaran obligades:

A trametre al Consell Superior de la Cooperació, dintre dels tres primers mesos de l'any, una còpia de la memòria, balanç general i compte de guanys i pèrdues. Si l'exercici econòmic no es tanca a fi d'any, el termini de tres mesos s'entendrà a comptar de la data de tancament de l'exercici.

A complimentar amb tota veracitat totes les enquestes que siguin fetes pel Consell Superior de la Cooperació sobre les operacions socials realitzades i facilitar la inspecció als funcionaris o persones competents.

Article 65. La Generalitat establirà en tots els seus centres docents l'ensenyament de la cooperació i mutualisme.

Article 66. Quan el Servei de Cooperació, per mitjà de les corresponents inspeccions o bé per altres mitjans al seu abast comprovi que una societat inscrita com a cooperativa, mutualitat o sindicat agrícola empra pràctiques contràries a les establertes per les Lleis, l'invitarà a posar-hi terme, i si l'advertiment no fos atès, posarà el cas a coneixement del Consell Superior de la Cooperació, el qual podrà retirar-li la qualificació i excloure-la del Registre.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Article 67. Totes les entitats que en fer-se el traspàs del Servei de Cooperatives, Sindicats i Mutualitats del Govern de la Generalitat de Catalunya estiguin inscrites als Registres del «Ministerio de Trabajo y Previsión Social», o a altre Ministeri, estaran subjectes a les disposicions d'aquesta Llei.

Article 68. En el termini d'un mes, després de l'aprovació d'aquesta Llei pel Parlament de Catalunya, quedarà establert en el Departament d'Economia i Agricultura el Servei de Cooperació i Mutualitats.

Article 69. Les cooperatives, sindicats agrícoles i mutualitats no mercantils que en el termini d'un any després de la promulgació d'aquesta Llei no s'hi hagin acollit, no podran continuar fent ús de la denominació corresponent.

Palau del Parlament, 14 de febrer del 1934.

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

d'autorització d'una ampliació de crèdit

Article 1.º Es autoritzada una ampliació de crèdit de 380,000 pessetes al Pressupost de despeses vigent, capítol X, Despeses i Obligacions de caràcter general, art. 4.º Despeses generals de caràcter circumstancial. Partida 1209. Per a atendre les despeses d'organització de serveis i modificacions en els existents que deriven de les necessitats motivades per la creació o acoblament de

serveis en el període del seu traspàs per part de de l'Estat a la Generalitat.

Article 2.º L'ampliació esmentada es cobrirà amb els ingressos que s'obtinguin amb virtut de l'autorització que determina l'art. 5.º de la Llei de 27 de desembre darrer, i d'acord amb el que estableix el tercer paràgraf de l'alludit article.

Palau del Parlament, 14 de febrer del 1934.

